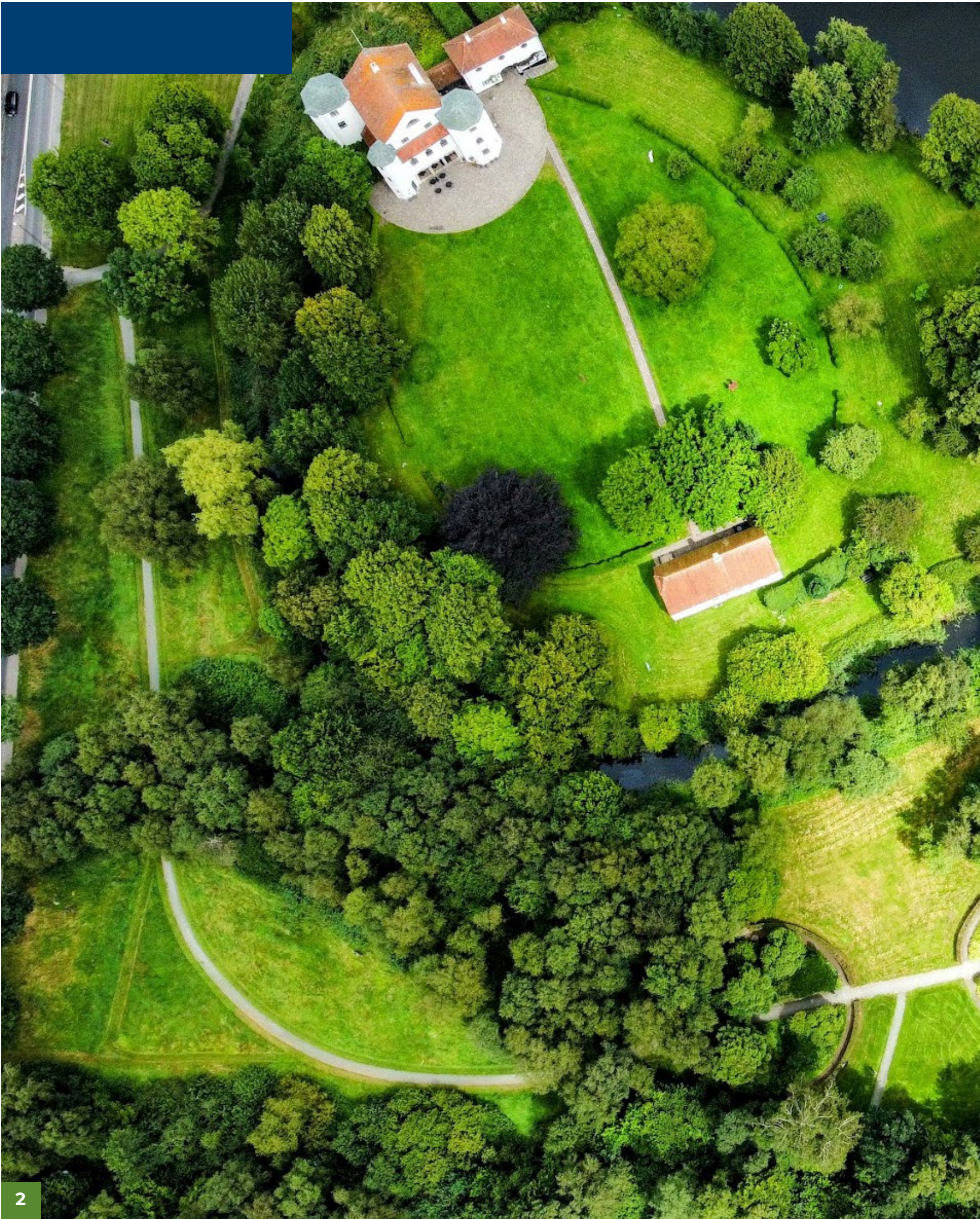

CYKELHANDLINGSPLAN

2025-2030

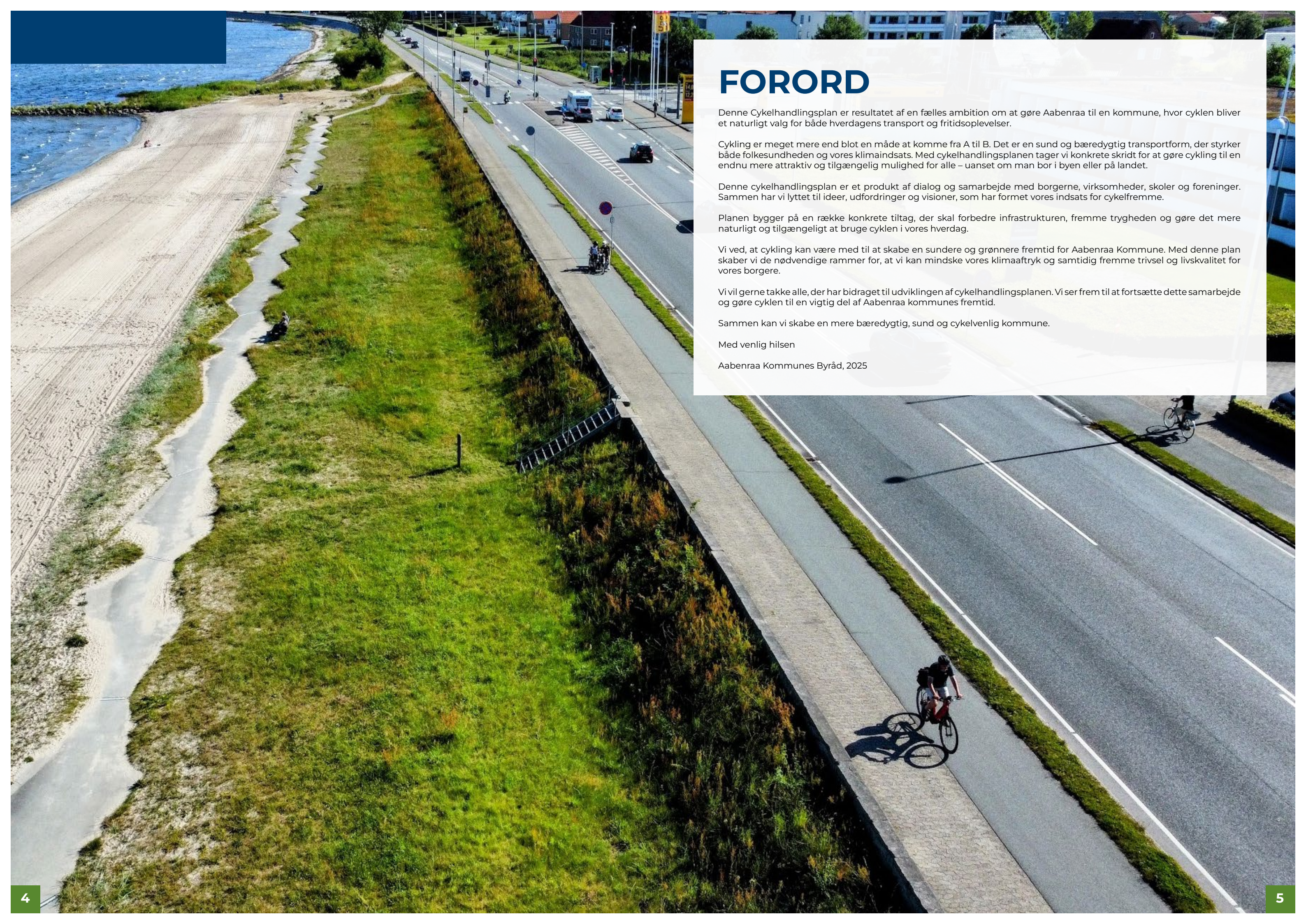

INDHOLDSFORTEGNELSE

FORORD	5
INDLEDNING	7
FORMÅL, MÅLSÆTNINGER OG MÅLGRUPPER	8
STATUS PÅ CYKELTRAFIKKEN	10
INDSATSOMRÅDER	12
- ET SAMMENHÆNGENDE HOVEDRUTENET	14
- FLERE BØRN OG UNGE PÅ CYKEL	20
- TRYGGE OG SIKRE CYKELRUTER	22
- ENSARTEDE DESIGNPRINCIPPER	24
- BEDRE FREMKOMMELIGHED PÅ CYKEL	26
- BEDRE SKILTNING OG VEJVISNING	28
- FORBEDRET DRIFT OG VEDLIGEHOLD	30
- BEDRE INTEGRATION MED KOLLEKTIV TRAFIK	32
- BEDRE CYKELPARKERING	34
- ATTRAKTIVE CYKELOPLEVELSER	36
- INFORMATION, SAMARBEJDER OG EVENTS	38
- LØBENDE EVALUERING OG TILPASNING	40
REALISERING OG INVESTERINGSBEHOV	42

KOLOFON
Udarbejdet af Aabenraa Kommune, Plan, Teknik og Miljø med bistand fra
Celis Consult ApS
Grafisk opsætning og fotos - Celis Consult ApS
Aabenraa Kommune, 2025

FORORD

Denne Cykelhandlingsplan er resultatet af en fælles ambition om at gøre Aabenraa til en kommune, hvor cyklen bliver et naturligt valg for både hverdagens transport og fritidsoplevelser.

Cykling er meget mere end blot en måde at komme fra A til B. Det er en sund og bæredygtig transportform, der styrker både folkesundheden og vores klimaindsats. Med cykelhandlingsplanen tager vi konkrete skridt for at gøre cykling til en endnu mere attraktiv og tilgængelig mulighed for alle – uanset om man bor i byen eller på landet.

Denne cykelhandlingsplan er et produkt af dialog og samarbejde med borgerne, virksomheder, skoler og foreninger. Sammen har vi lyttet til ideer, udfordringer og visioner, som har formet vores indsats for cykelfremme.

Planen bygger på en række konkrete tiltag, der skal forbedre infrastrukturen, fremme trygheden og gøre det mere naturligt og tilgængeligt at bruge cyklen i vores hverdag.

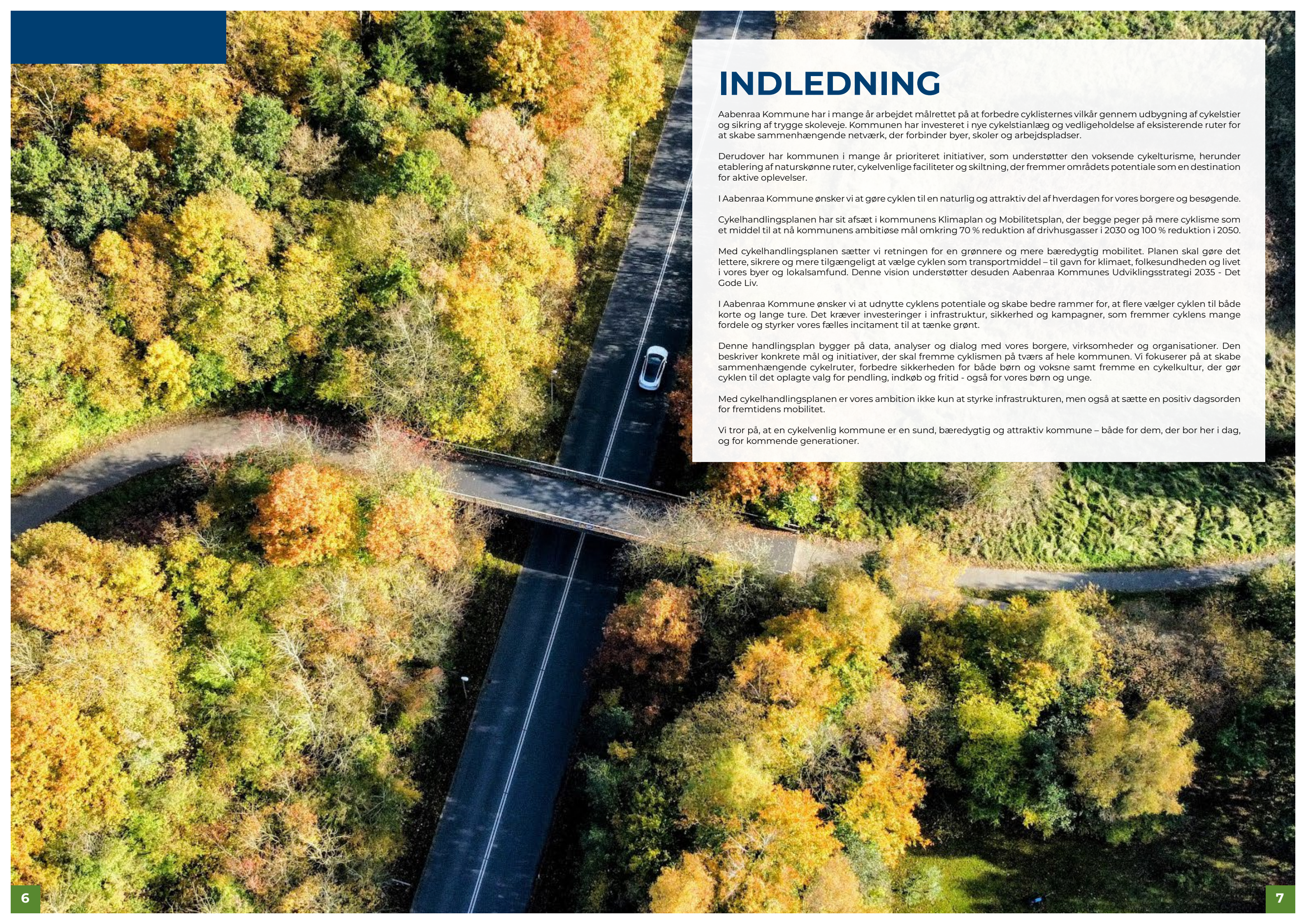
Vi ved, at cykling kan være med til at skabe en sundere og grønnere fremtid for Aabenraa Kommune. Med denne plan skaber vi de nødvendige rammer for, at vi kan mindske vores klimaaftryk og samtidig fremme trivsel og livskvalitet for vores borgere.

Vi vil gerne takke alle, der har bidraget til udviklingen af cykelhandlingsplanen. Vi ser frem til at fortsætte dette samarbejde og gøre cyklen til en vigtig del af Aabenraa kommunes fremtid.

Sammen kan vi skabe en mere bæredygtig, sund og cykelvenlig kommune.

Med venlig hilsen

Aabenraa Kommunes Byråd, 2025

An aerial photograph of a paved road winding through a dense forest. The trees are in various stages of autumn, with many showing bright yellow and orange foliage, while others remain green. A single white car is visible on the road, moving away from the viewer. The road has white lane markings. The overall scene is peaceful and scenic.

INDLEDNING

Aabenraa Kommune har i mange år arbejdet målrettet på at forbedre cyklisterens vilkår gennem udbygning af cykelstier og sikring af trygge skoleveje. Kommunen har investeret i nye cykelstianlæg og vedligeholdelse af eksisterende ruter for at skabe sammenhængende netværk, der forbinder byer, skoler og arbejdspladser.

Derudover har kommunen i mange år prioriteret initiativer, som understøtter den voksende cykelturisme, herunder etablering af naturskønne ruter, cykelvenlige faciliteter og skiltning, der fremmer områdets potentiale som en destination for aktive oplevelser.

I Aabenraa Kommune ønsker vi at gøre cyklen til en naturlig og attraktiv del af hverdagen for vores borgere og besøgende.

Cykelhandlingsplanen har sit afsæt i kommunens Klimaplan og Mobilitetsplan, der begge peger på mere cyklisme som et middel til at nå kommunens ambitiøse mål omkring 70 % reduktion af drivhusgasser i 2030 og 100 % reduktion i 2050.

Med cykelhandlingsplanen sætter vi retningen for en grønnere og mere bæredygtig mobilitet. Planen skal gøre det lettere, sikrere og mere tilgængeligt at vælge cyklen som transportmiddel – til gavn for klimaet, folkesundheden og livet i vores byer og lokalsamfund. Denne vision understøtter desuden Aabenraa Kommunes Udviklingsstrategi 2035 - Det Gode Liv.

I Aabenraa Kommune ønsker vi at udnytte cyklens potentiale og skabe bedre rammer for, at flere vælger cyklen til både korte og lange ture. Det kræver investeringer i infrastruktur, sikkerhed og kampagner, som fremmer cyklens mange fordele og styrker vores fælles incitament til at tænke grønt.

Denne handlingsplan bygger på data, analyser og dialog med vores borgere, virksomheder og organisationer. Den beskriver konkrete mål og initiativer, der skal fremme cyklismen på tværs af hele kommunen. Vi fokuserer på at skabe sammenhængende cykelruter, forbedre sikkerheden for både børn og voksne samt fremme en cykelkultur, der gør cyklen til det oplagte valg for pendling, indkøb og fritid - også for vores børn og unge.

Med cykelhandlingsplanen er vores ambition ikke kun at styrke infrastrukturen, men også at sætte en positiv dagsorden for fremtidens mobilitet.

Vi tror på, at en cykelvenlig kommune er en sund, bæredygtig og attraktiv kommune – både for dem, der bor her i dag, og for kommende generationer.

FORMÅL, MÅLSÆTNINGER OG MÅLGRUPPER

Aabenraa Kommune har et overordnet mål om at en stadig større andel af transporten i kommunen, skal foregå på cykel.

Dette skal især opnås ved at overføre de korte bilture til cykel, samtidig med at der skabes størst mulig trafikssikkerhed, tryghed og fremkommelighed for cyklisterne.

Formål

Formålet med denne cykelhandlingsplan er at sikre, at de tilgængelige økonomiske ressourcer bruges bedst muligt, så de planlagte forbedringer og udvidelser til gavn for cyklister giver størst mulig effekt.

Målsætninger

Aabenraa Kommune har følgende målsætninger:

• Målsætning 1 - Flere cyklister

Antallet af cyklister skal øges med 50 % frem til 2030, set i forhold til niveauet i 2024.

• Målsætning 2 - Flere børn skal vælge aktiv transport til skole

Mindst 60 % af skolebørnene i Aabenraa kommune skal vælge aktiv transport til skole frem mod 2030.

• Målsætning 3 - Færre ulykker med cyklister

Antallet af ulykker med cyklister skal halveres frem mod 2030, set i forhold til niveauet i 2023

• Målsætning 4 - Flere tilfredse cyklister

Borgernes tilfredshed med Aabenraa som cykelvenlig Kommune skal øges frem mod 2030.

Cyklistpakken

Som bilag til cykelhandlingsplanen præsenteres en "Cyklistpakke", der viser, hvordan investeringer kan fordeles mellem cykelhandlingsplanens indsatsområder.

Pakken er udarbejdet med en realistisk økonomisk ramme frem mod 2030 og har til formål at sikre, at de opstillede målsætninger kan opnås.

Cyklistpakken fremgår af Bilag 3.

Målgrupper

For at gøre cykling til en attraktiv og tilgængelig transportform for alle, er det vigtigt at tage højde for de forskellige behov hos kommunens borgere og besøgende.

Cykelhandlingsplanen retter sig mod en bred vifte af målgrupper, der hver især bruger cyklen på forskellig vis, såsom til daglig transport og pendling, til rekreative ture og specialtilpassede behov. Hver målgruppe kræver særlige løsninger for at sikre en tryk, praktisk og positiv cykeloplevelse.

I det følgende beskrives de centrale målgrupper og deres behov.

1. Dagligdags cyklister

Dagligdags cyklister omfatter borgere, der bruger cyklen som deres primære transportmiddel til kortere ture, som indkøb, til arbejde eller sociale aktiviteter. Handlingsplanen skal sikre, at denne gruppe oplever en praktisk, sikker og behagelig cykelinfrastruktur i deres nærmiljø.

2. Pendlercyklister

Pendlercyklister er dem, der cykler længere distancer til arbejde eller uddannelse. Fokus for denne gruppe er at skabe hurtige, direkte og effektive cykelruter, som minimerer rejsetiden.

3. Børn og unge

Børn og unge er en vigtig målgruppe, da tidlige vaner med at cykle ofte kan føre til, at de vælger cyklen gennem hele livet. For at få flere børn til at cykle er det afgørende at skabe sikre og trygge skoleveje, hvor både børn og forældre kan føle sig trygge ved cyklingen i hverdagen.

4. Fritids- og motionscyklister

Denne målgruppe bruger cyklen til motion og rekreation. For dem er attraktive og naturskønne ruter, samt adgangen til information om disse, afgørende for at understøtte deres behov.

5. Ældre

Ældre borgere har ofte særlige behov for tryghed, let tilgængelighed og komfort. Indsatsen bør sikre, at cykling forbliver et relevant transportvalg for denne gruppe, hvilket også bidrager til deres fysiske og sociale velbefindende.

6. Handicappede

For handicappede handler indsatsen om at tilpasse cykelinfrastrukturen, så den er også er tilgængelig for specialcykler. Dette omfatter særlige hensyn såsom bredere stier, lavere kantsten og bedre tilgængelighed ved cykelparkering.

7. Turister

Turister bruger ofte cyklen til at udforske kommunen. Indsatserne skal fokusere på at gøre cykling til en positiv oplevelse gennem god skiltning, adgang til udlejningscykler og ruter, der fremhæver kommunens seværdigheder.

Vi vil øge folkesundheden og mobiliteten for alle

"Omstillingen af transportsektoren skal styrke folkesundheden for borgere i både byer og landdistrikter med øget cyklisme og alternativer til privatbilisme"

Kilde: Klimaplan 2022
Aabenraa Kommune

MÅLSÆTNING 1 - FLERE SKAL CYKLE

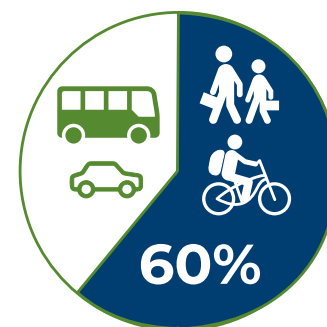

At vælge cyklen som transportmiddel gavner både borgerne og Aabenraa Kommune som helhed. Cykling forbedrer trafikflowet, reducerer miljøbelastningen og fremmer en sundere livsstil for den enkelte.

Med disse klare fordele har Aabenraa Kommune besluttet at intensivere indsatsen for at fremme cykling gennem målrettede investeringer.

Denne cykelhandlingsplan har til formål at gøre cyklen til et mere attraktivt transportvalg og sigter mod at øge andelen af cykelture fra 8 % i 2024 til 12 % i 2030 – en 50 % stigning i cykeltrafikken over perioden.

MÅLSÆTNING 2 - FLERE BØRN SKAL VÆLGE AKTIV TRANSPORT TIL SKOLE

Børn og unges trivsel, bevægelse og sundhed er en central prioritet i Aabenraa Kommune.

I en analyse foretaget i 2017 (SundSkole2020) svarede 41% af eleverne i 0.-9. klasse, at de cykler eller går i skole hver dag. Dette tal er steget til at udgøre 47 % i 2020. Opdelt på de tre skoletrin viser analysen, at den signifikante positive udvikling skyldes indskolingen og mellemtrinnet. Her stiger andelen, der går eller cykler til skole hver dag fra 26% til 33% i indskolingen og fra 50% til 56% på mellemtrinnet. I udskolingen ses en mindre stigning fra 52% til 54%.

Som en del af kommunens indsats for at fremme sundere og mere aktive vaner, er målet til stadighed at øge andelen af skolebørn, der cykler eller går til og fra skole, til mindst 60 % inden udgangen af 2030 målt i forhold til niveauet i 2020.

MÅLSÆTNING 3 - FÆRRE ULYKKER MED CYKLISTER

At skabe sikre veje og stier for cyklister er afgørende for at fremme cykling som et trygt og attraktivt transportvalg.

Aabenraa Kommune har en lang tradition for at prioritere trafikssikkerhed, men der er fortsat områder, hvor forholdene kan forbedres. I perioden 2019-2023 er 24 cyklister kommet til skade i trafikken i Aabenraa Kommune. Svarende til knap 5 tilskadekomne i gennemsnit pr. år.

Som led i kommunens 2030-mål er ambitionen at reducere antallet af cykelulykker med 50 % i forhold til det årlige gennemsnit for perioden 2019-2023.

Denne indsats skal fremme cyklen som en mere sikker og attraktiv transportform. Målet understøtter samtidig Færdselssikkerhedskommissionens visioner i den Nationale Handlingsplan.

MÅLSÆTNING 4 - FLERE TILFREDSE CYKLISTER

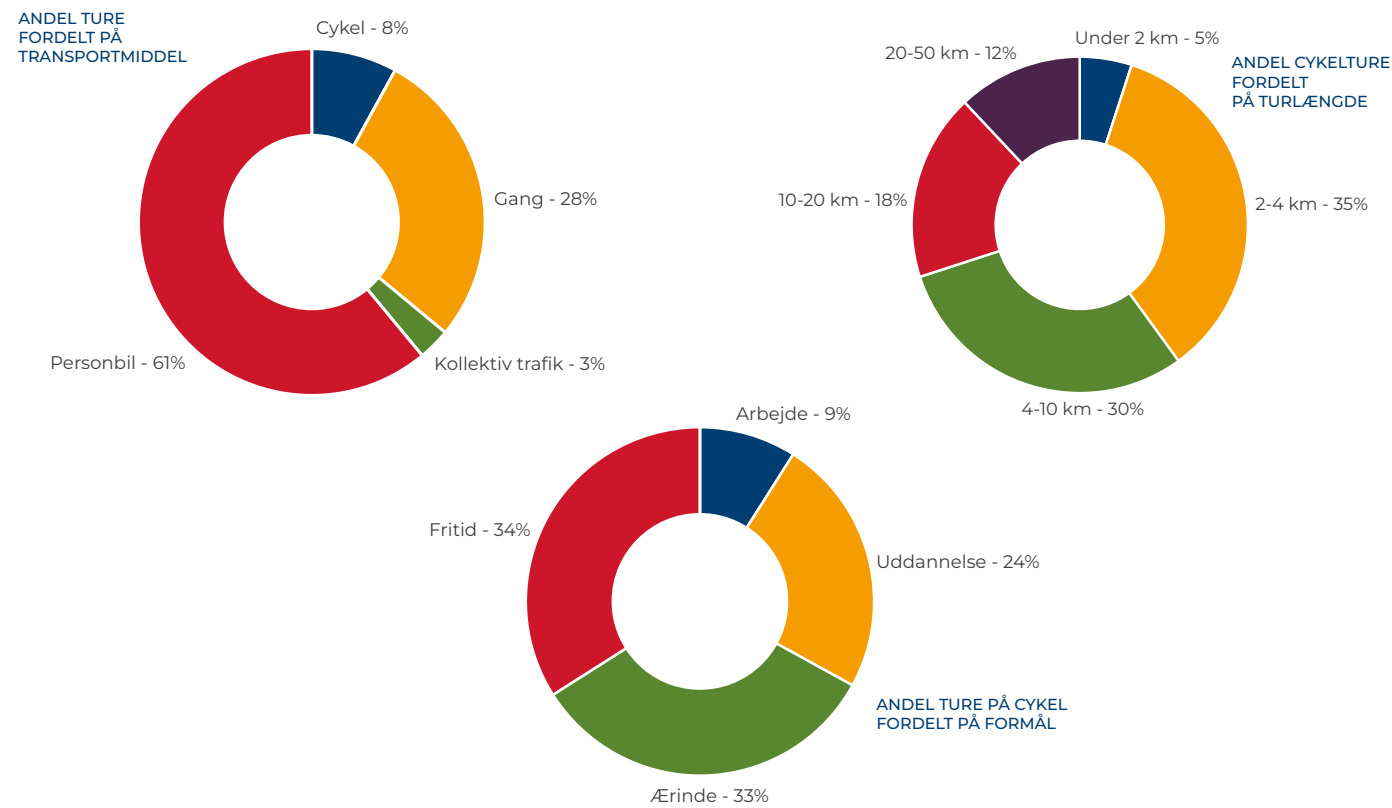
Aabenraa Kommune ønsker at skabe bedre oplevelser for cyklister og har som målsætning at øge cyklisternes tilfredshed inden 2030.

Dette skal opnås gennem forbedret infrastruktur, højere trafikssikkerhed og en lang række andre tiltag, der skal gøre det både nemt og behageligt at vælge cyklen som dagligt transportmiddel eller til turen i fritiden.

Ved at lytte til cyklisternes behov og løbende evaluere indsatsen, sikres en udvikling, der gavner både nuværende og kommende cyklister.

STATUS PÅ CYKELTRAFIKKEN

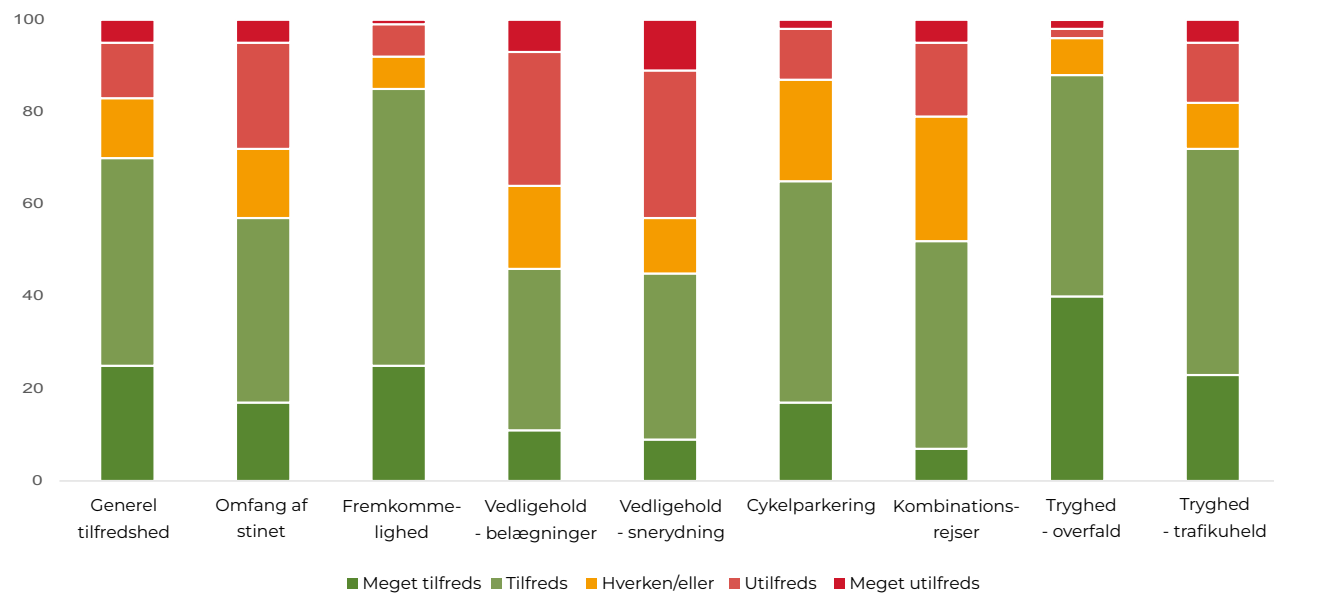
NØGLETAL OM CYKELTRAFIKKEN I AABENRAA KOMMUNE

Andelen af ture på cykel i Aabenraa Kommune udgør kun 8 % af de samlede ture i kommunen. Dette indikerer et betydeligt potentiale for at få flere til at cykle. Langt de fleste cykelture i kommunen er under 10 km, og de fleste af turene sker mellem henholdsvis hjem, fritid og ærinde (indkøb mm.). Andelen af cykelture i fritiden udgør isoleret set det største turformål for cyklister i Aabenraa Kommune. Der er forholdsvis mange borgere i Aabenraa Kommune, der cykler over længere afstande (10-50 km). Cykelture i arbejdstiden udgør kun en forsvindende lille del af de samlede cykelture.

Kilde: Transportvaneundersøgelsen 2024.

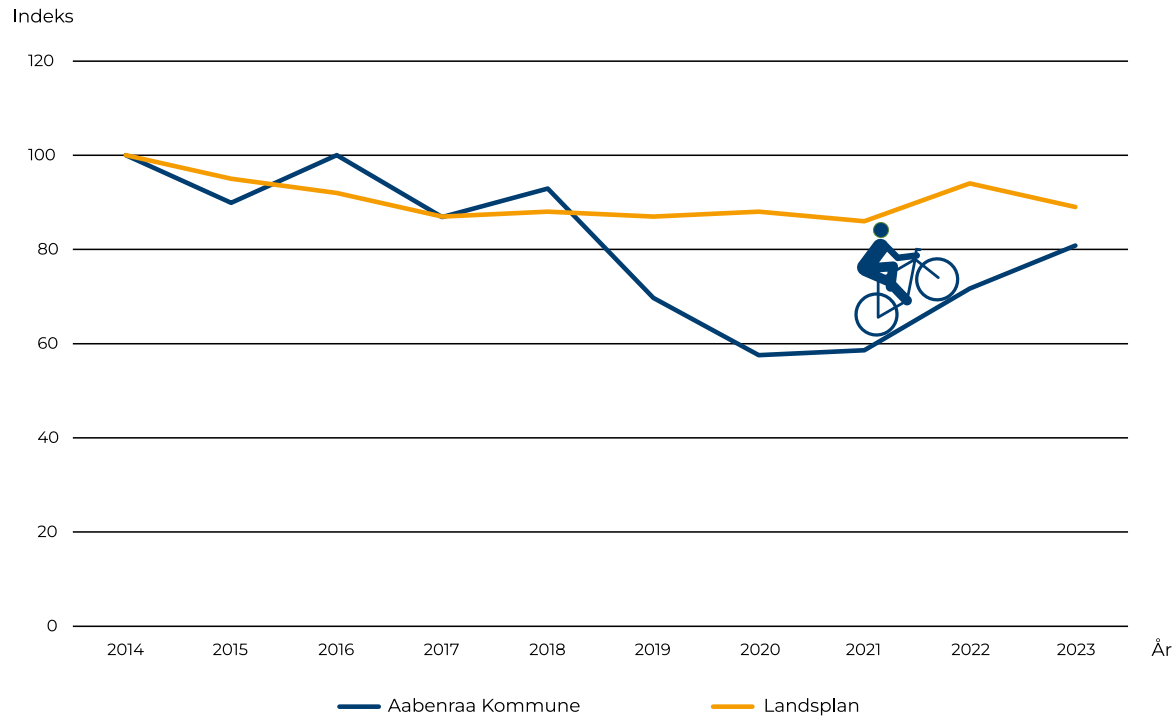
TILFREDSHED MED CYKELFORHOLDENE I AABENRAA KOMMUNE

Der er stor forskel på, hvor tilfredse borgerne er med cykelforholdene i Aabenraa Kommune. Den største utilfredshed skyldes manglende vedligeholdelse af veje og stier, som flere oplever som en udfordring. Til gengæld er der en høj grad af tilfredshed med fremkommeligheden og trygheden på kommunens cykelruter, hvilket fremhæves som positive aspekter.

Kilde: Den Nationale Cyklistundersøgelse 2024, MEGAFON.

UDVIKLINGEN I CYKELTRAFIKKEN I AABENRAA KOMMUNE

Figuren viser udviklingen i cykeltrafikken i Aabenraa Kommune sammenlignet med udviklingen på landsplan. Data er hentet fra Transportvaneundersøgelsen 2024, som er en årlig interviewundersøgelse, der kortlægger danskernes transportvaner.

I perioden 2014-2023 har cykeltrafikken i Aabenraa Kommune oplevet et fald på knap 20 %. Faldet er større end den generelle tendens på landsplan, hvor cykeltrafikken generelt falder, især uden for de største byer i Danmark.

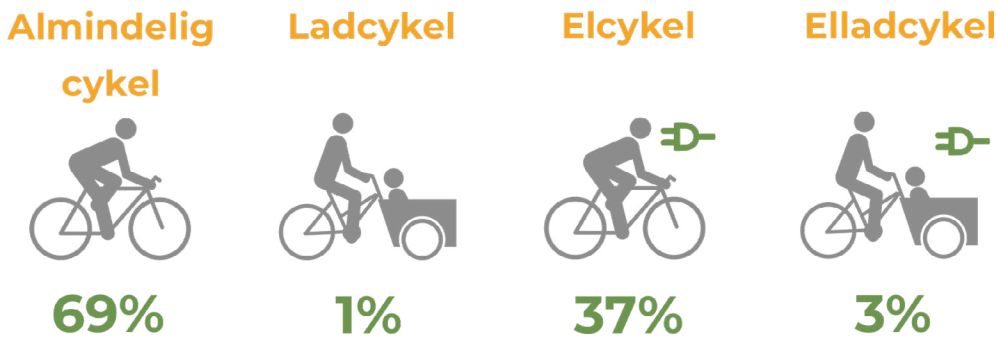
I 2014 udgjorde cykelturenes andel af de samlede ture i Aabenraa Kommune knap 10 % mens denne andel er faldet til 8 % i 2023. Udviklingen de senere år viser dog en tendens til at cykeltrafikken igen er stigende i Aabenraa Kommune.

Det markante fald i cykeltrafikken, særligt mellem 2018 og 2020, kan ikke forklares entydigt. Det er dog sandsynligt, at coronapandemien har haft en betydelig indflydelse på faldet i 2020. Denne lokale tendens ses dog ikke på samme måde på landsplan.

Kilde: Transportvaneundersøgelsen 2024

Note: Grundet forholdsvis små stikprøver i den landsdækkende interviewundersøgelse er usikkerheden for enkelte år ret stor. Derfor er ovenstående opgørelse for udviklingen i cykeltrafikken i Aabenraa Kommune opgjort for 3-årige perioder (Eks. 2012-14 = 2014).

SÅ MANGE BORGERE I AABENRAA KOMMUNE HAR ADGANG TIL EN CYKEL

Langt de fleste borgere i Aabenraa Kommune har adgang til en cykel og det bemærkes at en stor del også har adgang til en elcykel. Elcyklen udmærker sig især ved at minimere barrieren for længere cykelture og ture langs bakket terræn. En del borgere har adgang til flere typer cykler.

Kilde: Transportvaneundersøgelsen 2024

INDSATSOMRÅDER

Cykelhandlingsplanen for Aabenraa Kommune 2025 har som vision at gøre cykling til et attraktivt, trygt og bæredygtigt valg for alle borgere og samtidig få markant flere til at vælge cyklen i hverdagen. For at opnå dette mål kræves en bred og målrettet strategi, der adresserer flere indsatsområder.

Det er ikke nok blot at anlægge en ny cykelsti. For at få flere op på cyklen er det nødvendigt med en flerstrengt indsats, der kombinerer forbedringer i den fysiske infrastruktur med initiativer, der fremmer en stærk cykelkultur.

Denne helhedsorienterede tilgang er afgørende, fordi forskellige målgrupper har forskellige behov, og fordi en enkelt løsning sjældent er tilstrækkelig til at skabe varige adfærd ændringer. Ved at kombinere forbedret infrastruktur med målrettede kampagner og faciliteter, skabes en solid platform for at gøre cyklen til det foretrukne transportmiddel for flere borgere.

Hovedindsatsen i planen

Etableringen af et sammenhængende hovedrutenet er hjørnestenen i denne plan.

Hovedrutenettet skal forbinde kommunens byer og lokalsamfund, skabe logiske og effektive forbindelser til arbejdspladser, skoler og fritidstilbud og sikre, at alle

cyklister kan bevæge sig sikkert og problemfrit på tværs af hele kommunen.

Med udpegningen af det sammenhængende hovedrutenet, sikres der et langsigtet og robust plangrundlag til at prioritere og udbygge med nye cykelstianlæg i forbindelse med f.eks. byudvikling, vejombygninger- og renoveringer m.m.

Øvrige indsatsområder

Udover hovedindsatsen i cykelhandlingsplanen er der yderligere udpeget elleve indsatsområder, der erfaringsvis har stor betydning for cyklisternes oplevede komfort, fremkommelighed og sikkerhed. Og som med koordineret indsats og investering kan være med til at fastholde og tiltrække nye cyklister i Aabenraa Kommune.

De overordnede indsatsområder er ikke prioriteret indbyrdes, men indenfor hvert indsatsområde er der indikeret en prioritering af projekterne foreslået i planen - både kortsigtede- og langsigtede projekter.

Cykelhandlingsplanen beskæftiger sig kun med indsats, der direkte fokuserer på cyklisternes forhold.

Planen beskæftiger sig således ikke direkte med mulige reguleringer af den øvrige trafik.

DE 12 INDSATSOMRÅDER

1. ET SAMMENHÆNGENDE HOVEDRUTENET

Hvis flere skal cykle, så er det vigtigt at sørge for, at cyklen kan fungere som et reelt transportmiddel for borgerne. Dette kræver som minimum, at der er et net af sammenhængende cykelstier og fornuftige ruter ad øvrige veje, som forbinder kommunens mangeartede mål med boligområderne.

2. FLERE BØRN OG UNGE PÅ CYKEL

At sikre gode forhold for at cykle til skole og ungdomsuddannelser er med til at skabe sunde og aktive børn og unge. På den lange bane er sikring af gode forhold for at cykle til skole og ungdomsuddannelser en forudsætning for bæredygtige transportvaner - også for den næste generation.

3. TRYGGE OG SIKRE CYKELRUTER

Øget trafiksikkerhed og tryghed skal sikres gennem ulykkesanalyser, bedre krydsløsninger, lavere hastighedsgrænser og belysning mm.. Fokus er at minimere risikoen for ulykker og skabe tryghed for alle aldersgrupper.

4. ENSARTEDE OG FUNKTIONELLE DESIGNPRINCIPPER

Udarbejdelsen af en designmanual skal sikre ensartet standard for cykelinfrastrukturen, der prioriterer funktionalitet, æstetik og ensartethed og som skal gøre det nemmere og mere sikkert at færdes på kommunens vej- og cykelrutenet.

5. BEDRE FREMKOMMELIGHED PÅ CYKEL

Initiativer som færre forhindringer, prioritering af cykler i trafikken og tilpasning af signalregulerede kryds skal sikre en hurtigere og lettere cykeltur. Med denne indsats identificeres nuværende udfordringer med cyklisteres fremkommelighed, og der peges på tiltag til fremtidig implementering af cyklistfremmende initiativer.

6. BEDRE SKILTNING OG VEJVISNING

Tydelig skiltning og vejvisning er afgørende for at lede cyklister sikkert og nemt gennem kommunen. Dette er særligt vigtigt for turister og nye brugere. Med indsatsen udpeges der en struktur for skiltning af lokale ruter samt skiltning af væsentlige mål i Aabenraa Kommune.

7. FORBEDRET DRIFT OG VEDLIGEHOLD

Som cyklist er det vigtigt, at man kan cykle på stier med gode jævne belægninger og uden huller - året rundt. Dette stiller særlige krav til kommunens rutiner for renhold, glatførebekæmpelse, snerydning samt prioritering af slidlagsarbejder. Med indsatsen vil der blive formuleret en række krav til standarden for drift og vedligehold af kommunens hovedrutenet.

8. BEDRE INTEGRATION MED KOLLEKTIV TRAFIK

Med indsatsen er det målet at forbedre mulighederne for kombinationsrejser, hvor cyklen indgår som et led i en samlet rejse i samspil med den kollektive trafik. Med indsatsen øges cyklens aktionsradius i kommunen samtidigt med at indsatsen kan tiltrække flere brugere til den kollektive trafik.

9. FLERE ATTRAKTIVE REKREATIVE CYKELOPLEVELSER

Investering i naturskønne ruter og markedsføring af cykelturisme skal gøre kommunen attraktiv for både lokale og besøgende cyklister.

10. BEDRE CYKELPARKERING

Enhver cykeltur ender med en parkeret cykel. Etablering af cykelparkering ved relevante destinationer som skoler, indkøbscentre, offentlige bygninger og trafikknudepunkter er vigtig for at fastholde og tiltrække nye cyklister. Indsatsen vil primært fokusere på at øge antallet af parkeringsmuligheder, med den rigtige udformning og placering.

11. INFORMATION, SAMARBEJDER OG EVENTS

Kampagner, information og events skal fremhæve cyklingens fordele, styrke fællesskaber og inspirere flere til at vælge cyklen som deres foretrukne transportmiddel.

12. LØBENDE OVERVÅGNING OG TILPASNING

For at kunne evaluere cykelindsatsen i Aabenraa Kommune vil indsatsområdet inkludere systematiske og regelmæssige trafiktællinger, brugerundersøgelser og lignende tiltag.

ET SAMMENHÆNGENDE HOVEDRUTENET

Formål med indsatsen

Udpegningen af et sammenhængende hovedrutenet for cyklister har til formål at skabe en infrastruktur, der gør det nemt og sikkert at komme rundt på cykel i hele kommunen.

Hovedrutenettet skal udgøre rygraden for cykeltrafikken og forbinde de vigtigste destinationer som boligområder, skoler, arbejdspladser, handelsområder og rekreative steder.

Med et velfungerende hovedrutenet bliver det både lettere og mere indbydende at vælge cyklen som dagligt transportmiddel.

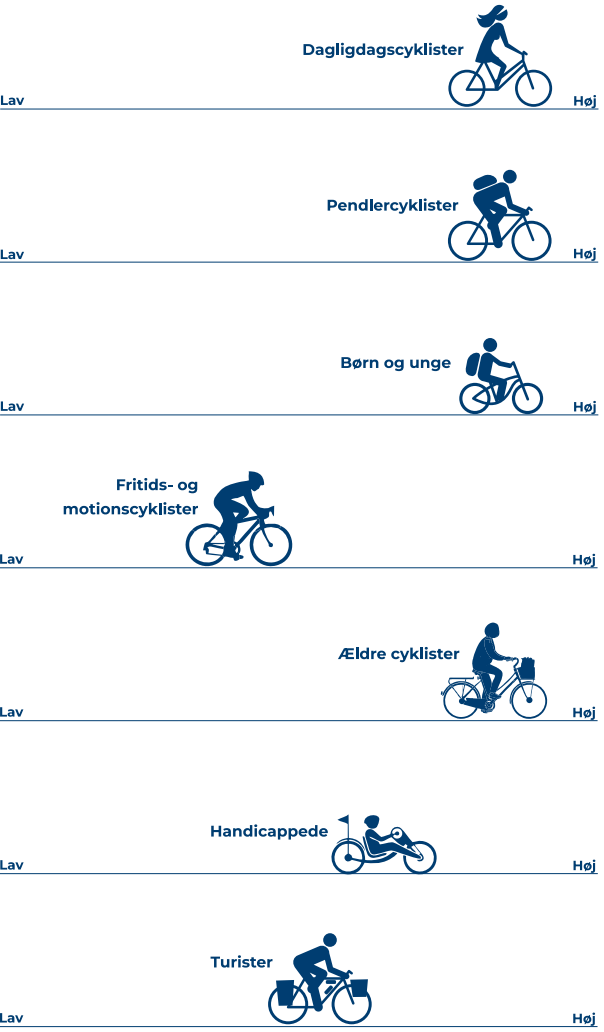
Status på cykelstinet i Aabenraa Kommune

Det eksisterende cykelstinet i Aabenraa Kommune er kendetegnet ved et omfattende men også spredt netværk, der kun i nogen grad forbinder kommunens mange byer og landområder. Samlet set råder kommunen over cirka 170 km cykelstier.

I Aabenraa Kommune er der cirka 7,9 meter cykelsti pr. indbygger. Til sammenligning er der i Sønderborg Kommune kun 6,6 meter cykelsti pr. indbygger, mens tallene for Odense og Aarhus Kommuner er henholdsvis 4,0 og 3,3 meter cykelsti pr. indbygger.

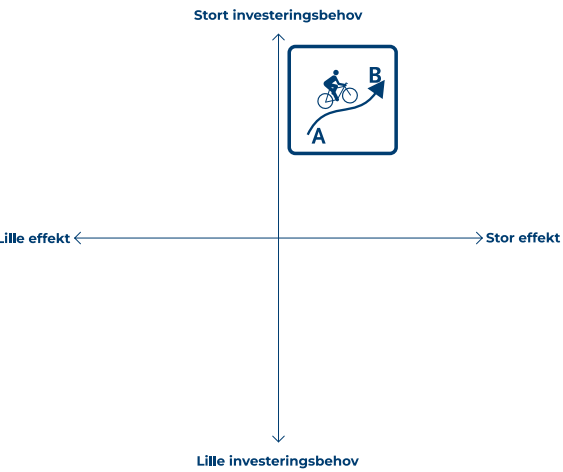
I forhold til kommunens størrelse og indbyggertal har Aabenraa Kommune således et ret omfattende stinet.

Effekt på målgrupper

Generel effekt score

- flere cyklister kontra investeringsbehov

Selvom investering i cykelstianlæg kan fremme cykling og skabe mange fordele, er det økonomisk ikke altid en garanti for at få flere til at cykle. For det første er anlæg af cykelstier ofte en stor udgift, og hvis der ikke er tilstrækkelig efterspørgsel eller opbakning blandt borgerne, kan investeringerne resultere i et lavt udbytte i forhold til de anvendte midler. For eksempel kan cykelstier i tyndt befolkede områder have begrænset effekt på antallet af nye cyklister.

Ved fremtidige udbygninger med nye stianlæg er det derfor vigtigt at prioritere strækninger med mange eksisterende (eller potentielle) cyklister.

Dette indsatsområde skal hjælpe til med at kvalificere denne prioritering og dertil på kort sigt anviser pris billige alternativer til udbygning af egentlige cykelstianlæg for at maksimere udbyttet af de tilgængelige ressourcer (etablering af cykelgader, 2 minus 1 veje, hastighedsdæmpning og generelle trafikale saneringer af vejnettet).

Kommunens cykelinfrastruktur er generelt veludviklet i de større byområder som Aabenraa, Rødekro og Padborg, hvor der er etableret flere dedikerede cykelstier og -baner, der sikrer trygge og direkte forbindelser til vigtige destinationer som skoler, arbejdspladser og handelscentre.

I yderområderne og mindre oplandsbyer er netværket mere spredt, hvilket kan gøre det udfordrende at opretholde sammenhæng og tilgængelighed for alle cyklister.

Kvaliteten af cykelstinet varierer meget afhængigt af geografisk placering. I de centrale dele af kommunen er mange stier asfalterede og anlagt med en god bredde, hvilket giver gode forhold for både pendling og fritidscykling. Dette er især gældende i Aabenraa.

Der er dog en del steder, hvor infrastrukturen kan opleves som utilstrækkelig, især i forhold til bredde på cykelsti, belægningskvalitet og manglende vedligeholdelse.

Der er også mange strækninger langs det eksisterende rutenet, hvor cyklister må dele vejen med biler, hvilket kan reducere både sikkerheden, fremkommeligheden og komforten.

Forbindelserne mellem kommunens oplandsbyer og de større byer er en særlig udfordring. Selvom der eksisterer flere ruter, er dækningen ikke altid tilstrækkelig til at opfylde behovet for trygge og direkte forbindelser for pendlercyklister og andre brugere.

Et hovedrutenet som prioriteringsgrundlag

Formålet med at udpege et sammenhængende og klassificeret hovedrutenet for cyklister som prioriteringsgrundlag er at skabe en strategisk ramme for udviklingen af cykelinfrastrukturen, både på kort og lang sigt.

På kort sigt giver det mulighed for at identificere de vigtigste ruter, hvor forbedringer kan gøre størst forskel for både nuværende og potentielle cyklister.

Dette kan eksempelvis være strækninger med stor pendlertrafik eller skoleveje som kræver hurtige investeringer for at øge sikkerhed, fremkommelighed og tryghed.

Ved at opdele ruterne i klasser, kan investeringer prioriteres afhængigt af ruternes betydning og målgrupper.

Dette gør det muligt at afsætte ressourcer effektivt og sikre, at udbygning og vedligehold sker, hvor behovet er størst.

Det udpegede hovedrutenet vil blive indarbejdet i kommunens eksisterende stiprioriteringsmodel, hvor faktorer som sammenhæng i hovedrutenet sammen med cykeltrafikmålinger og effekt på målgrupper skal give kommunen et bedre grundlag for at prioritere kommende midler til cykelstianlæg.

På lang sigt fungerer det klassificerede hovedrutenet som en planlægningsramme, der sikrer, at udbygningen af cykelinfrastrukturen sker målrettet og sammenhængende.

Hovedrutenettet skal indarbejdes i en kommende Kommuneplan og på den måde sikres det at fremtidige udbygninger af stinet i kommunen sker koordineret med den øvrige fysiske planlægning i Kommunen - herunder i lokalplaner.

Funktionsbeskrivelse af hovedrutenettet

Hovedrutenettet i denne cykelhandlingsplan er udpeget således, at det opfylder følgende to primære betjeningskrav:

- Hovedrutenettet skal forbinde større boligområder med cykeltrafikkens vigtigste rejsemål (skoler, kultur- og uddannelsesinstitutioner, større erhvervsområder, sportsanlæg og trafikknudepunkter).

- Hovedrutenettet skal forbinde de enkelte oplandsbyer med hinanden og koble dem op til de større bysamfund.

Hovedrutenettet er opdelt i tre klasser. Stiklasserne skal udgøre grundlaget for prioriteringer af udbygninger og forbedringer alt afhængig af hvilke målgrupper man gerne vil prioritere.

Cykelrutenettet er opdelt i følgende stiklasser:

1. Pendlerruter - betjener de længere cykelture, 5-20 km,
2. Lokale ruter - betjener de kortere cykelture og skoleveje, 0-5 km.
3. Oplandsruter - forbinder oplandsbyerne med det øvrige hovedrutenet

Det samlede hovedrutenet er naturligt mest fintmasket i de centrale bydele. Opbygningen afspejler, at antallet af rejsemål og cyklister stiger, jo tættere man kommer på de større bysamfund.

Længere ude forbinder hovedrutenettet oplandsbyerne med hinanden. Via radialer er der fra disse sikret adgang til alle større bysamfund.

Ved den konkrete udpegnings af hovedrutenettets forløb, er der taget hensyn til det eksisterende stinet og cyklisternes eksisterende rutevalg.

Hovedrutenettet omfatter ikke helt lokale ruter, f.eks. lokale stier som er anlagt i nyere boligområder, og som primært benyttes af områdets beboere.

Cykelhandlingsplanens indsats dækker således alene det overordnede cykelrutenet.

De enkelte anlæg – i tilknytning til de udpegede dele af cykelruter med behov for forbedringer – skal afklares nærmere og efterfølgende detailprojekteres. Herunder fastlæggelsen af den endelige linjeføring.

Stiklasser i hovedrutenettet

I det følgende beskrives karakteristika for stiklasserne i det sammenhængende klassificerede hovedrutenet.

Pendlerruter (længere cykelture)

Pendlerruterne henvender sig primært til de længere cykelture, og tager udgangspunkt i, at langt de fleste cykelture er op til 5-8 km. Fra flere større byområder uden for Aabenraa skønnes der dog at være potentiale for længere pendlerture – især grundet udbredelsen af elcykler. Pendlerruterne har alle forbindelse til alle større bysamfund.

Overordnet set betjener pendlerruterne den kommunale og regionale cykeltrafik. Pendlerruterne skal opfattes som cyklisternes "motorveje", hvor der stilles krav til en høj grad af fremkommelighed og sikkerhed.

Udbygninger og eventuelle forbedringer på pendlerruterne skal som det væsentligste være medvirkende til at minimere rejsetidsforskellen mellem cykel og bil på de kortere og mellem lange ture (under 8 – 12 km.) og gennem en meget høj komfort og serviceniveau at gøre lidt længere cykelture attraktive.

Lokalruter (kortere cykelture)

De lokale cykelruter tilgodeser primært cyklister på de kortere ture, og dér, hvor der i dag typisk er flest eksisterende cyklister.

Herunder betjening af skoleveje. Cykeltrafikmængderne på de lokale cykelruter er mange steder betydelige, og der stilles derfor samme krav til stinettets vedligeholdelse samt cyklisternes sikkerhed og fremkommelighed som ved pendlerruter. Strækninger med betydelige gener fra den øvrige trafik og uden cykelfaciliteter bør generelt prioriteres ved fremtidige udbygninger.

De lokale cykelruter består dels af eksisterende stier i eget tracé, dels af cykelstier langs de overordnede radial- og ringveje. Desuden forløber en del af de lokale cykelruter ad mindre lokalveje uden stianlæg.

Oplandsruter

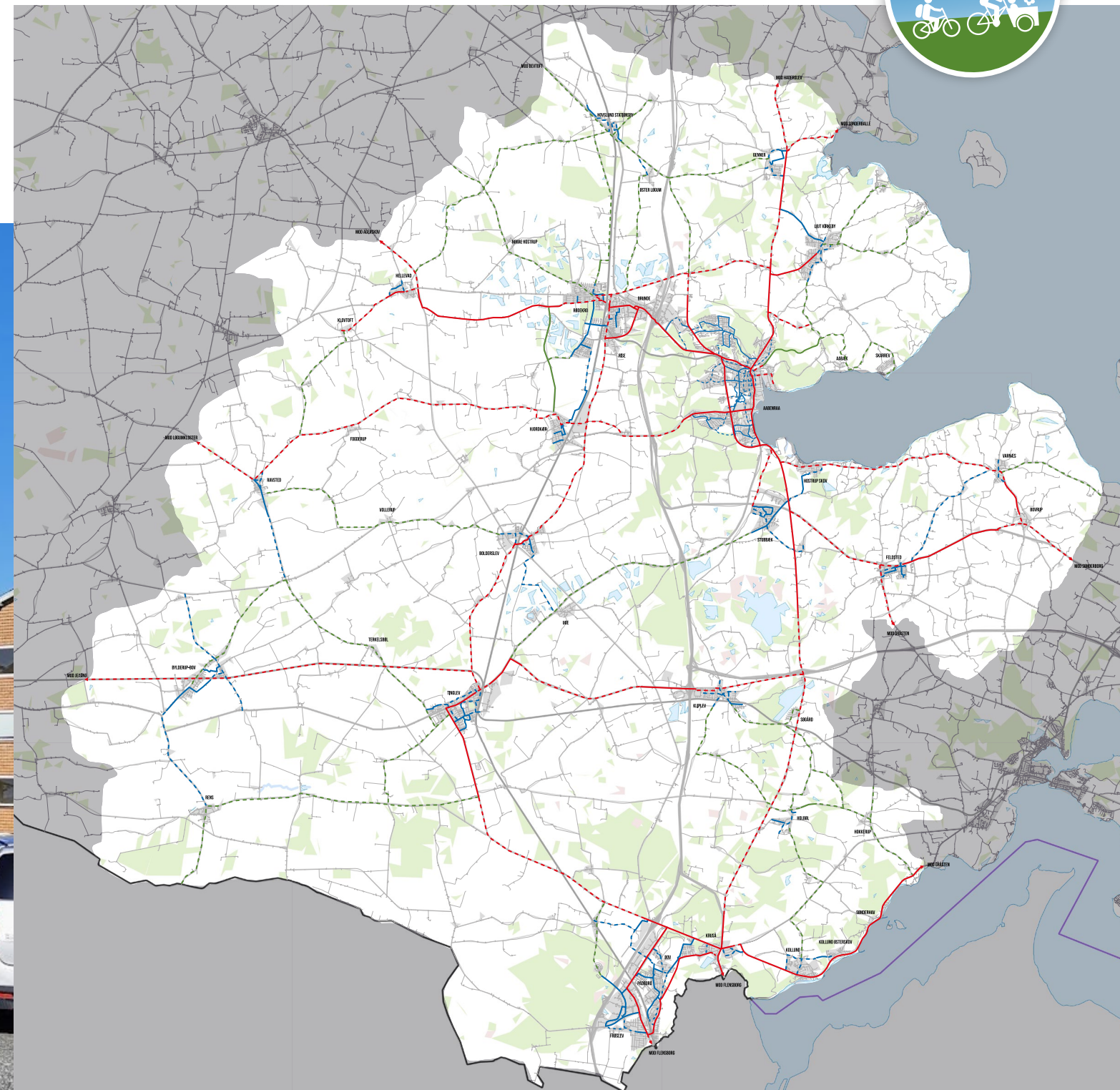
Oplandsruterne er udpeget så de skaber sammenhængen mellem de fritliggende oplandsbyer og det øvrige hovedrutenet.

Oplandsruterne betjener ofte ikke mange cyklister, men kan prioriteres såfremt det ønskes at binde bysamfundene sammen med cykelfaciliteter.

Oplandsruterne består dels af stier i eget tracé, dels af mindre lokalveje, hvor cyklister færdes sammen med den øvrige trafik samt langs 2 minus 1 veje.

AABENRAA KOMMUNE - HOVEDRUTENET

- EKSISTERENDE PENDLERRUTE
- - - PLANLAGT PENDLERRUTE
- EKSISTERENDE LOKALROUTE
- - - PLANLAGT LOKALROUTE
- EKSISTERENDE OPLANDSRUTE
- - - PLANLAGT OPLANDSRUTE

"Investeringer allokert til udbygning af pendlerruter vil hovedsagligt være medvirkende til at tiltrække nye cyklister - over længere afstande - i Aabenraa Kommune"

"Investeringer allokert til udbygning af lokalruter vil hovedsagligt være medvirkende til at forbedre forholdene for de eksisterende cyklister på kortere afstande"

"Investeringer allokert til udbygning af oplandsruter vil hovedsagligt være medvirkende til at forbinde oplandsbyerne med hinanden og tiltrække nye cyklister og cykelturister. Omend i begrænset omfang i forhold til udbygning af pendler- og lokale cykelruter"

VISION: TVÆRGÅENDE FORBINDELSE I AABENRAA BYMIDTE

Aabenraa Kommune kan i fremtiden etablere en ny stibro som en ny og innovativ øst-vestgående forbindelse gennem Aabenraa bymidte.

Stibroen vil tilbyde en sikker, effektiv og direkte rute for cyklister, der forbinder centrale dele af byen med vigtige destinationer som skoler, arbejdspladser, indkøbsmuligheder og rekreative områder.

Konstruktionen hæves gradvist over terrænet og integreres i den eksisterende infrastruktur for at minimere konflikter med biltrafikken. Dette vil gøre det nemmere og mere attraktivt at vælge cyklen som transportmiddel i Aabenraa Bymidte.

Ruten vil begynde ved Busterminalen på grundniveau og hæve sig gradvist til et fritrumsprofil på mindst 4,20 meter over Madevej. Herfra forbindes den direkte til Skrænten og Gågaden, hvilket gør det muligt at fortsætte videre ad Store Pottergade.

En del af Fremtidens Aabenraa

Stibroen vil være en vigtig brik i realiseringen af visionerne i Fremtidens Aabenraa, som fokuserer på at skabe en mere sammenhængende, bæredygtig og attraktiv by. Den kan fungere som et centralt knudepunkt for cykeltrafik og samtidig skabe en ikonisk og funktionel forbindelse på tværs af byen og kan også bruges af fodgængere.

Projektet vil styrke forbindelsen mellem de østlige og vestlige dele af byen og forbedre tilgængeligheden til kerneområder som handelslivet og rekreative tilbud.

En ny attraktion for Aabenraa

Ud over sin praktiske funktion har stibroen potentiale til at blive et vartegn for Aabenraa. Turister, besøgende og lokale vil kunne opleve byen fra cykelsadlen og nyde en direkte adgang til byens handelsliv og seværdigheder. Dette vil fremhæve Aabenraa som en cykelvenlig og moderne kommune.

Finansiering og realisering

Projektet kan gennemføres som en langsigtet investering, hvor finansiering søges gennem nationale og internationale fonde, der støtter bæredygtig mobilitet og grøn infrastruktur. Stibroen vil være et ambitiøst skridt mod en mere bæredygtig og sammenhængende by.

SIGNATURFORKLARING

- NY FORBINDELSE
- PLANLAGTE STRØTER
- EKSISTERENDE STRØTER

FLERE BØRN OG UNGE PÅ CYKEL

Formål med indsatsen

Formålet med at få flere børn og unge til at bruge cyklen til skole og ungdomsuddannelser er at fremme en sund og bæredygtig transportkultur fra en tidlig alder.

Når børn og unge vælger cyklen som transportmiddel, opnår de ikke blot fysisk aktivitet i hverdagen, men også større selvstændighed og bedre koncentration i skolen.

Samtidig reduceres biltrafikken omkring skoler og uddannelsesinstitutioner, hvilket skaber et trygkere og mindre forurenet miljø.

De gode vaner

Ved at prioritere cykling til skoler og ungdomsuddannelser opbygges en langsigtet cykelkultur, hvor cyklen bliver et naturligt valg for fremtidige generationer.

Børn og unges tryghed og sikkerhed ved at cykle eller gå

til skole, institution og fritidsaktiviteter er afgørende for at opbygge gode trafikvaner fra en tidlig alder.

Positive oplevelser med cykling som barn bidrager ofte til, at disse vaner fortsætter ind i ungdoms- og voksenlivet.

I Aabenraa Kommune er der allerede taget vigtige skridt for at fremme børns sundhed gennem fokus på bevægelse og muligheden for at være selvtransporterende.

Dette støtter ikke kun deres fysiske og mentale velvære, men understøtter også kommunens klimamål ved at fremme aktiv transport.

Daglig motion har en dokumenteret positiv effekt på børns koncentrationsevne og læring.

Aktiv transport, som cykling eller gang, bidrager betyde-

ligt til børns daglige bevægelse og supplerer de anbefalede 60 minutters motion.

Derfor er det afgørende at sikre, at flest mulige børn og unge i kommunen bliver selvtransporterende, da det gavner deres sundhed, læring og trafikvaner.

Positiv udvikling i Aabenraa Kommune

Modsat den nationale tendens, hvor flere børn bliver kørt til skole og fritidsaktiviteter, oplever Aabenraa Kommune en positiv udvikling.

Ifølge en analyse fra 2017 (SundSkole2020) gik eller cyklede 41% af eleverne i 0.-9. klasse i skole hver dag. Dette tal steg til 47% i 2020.

Særligt i indskolingen og mellemtrinnet er der sket en markant fremgang, hvor andelen af elever, der går eller cykler, er steget fra henholdsvis 26% til 33% og fra 50% til 56%. I udskolingen er der også set en mindre stigning fra 52% til 54%.

Denne positive udvikling skal fortsat understøttes gennem målrettede og omkostningseffektive tiltag.

Fremme af cykling blandt unge

For at få flere unge til at cykle til ungdomsuddannelser vil Aabenraa Kommune iværksætte konkrete initiativer, der gør cyklen til et mere attraktivt valg af transport.

Tiltag kan omfatte forbedrede cykelparkeringsfaciliteter ved uddannelsesinstitutioner samt sikre og direkte cykelruter mellem boligområder og ungdomsuddannelser.

Derudover kan kampagner og events, som fx cykelkonkurrencer eller temadage om sundhed og bæredygtighed, inspirere flere unge til at vælge cyklen som deres foretrukne transportmiddel.

STRATEGI OG INDSATSER

Aabenraa Kommune har stort fokus på at få flere børn og unge til at cykle til skole og ungdomsuddannelser.

For at understøtte denne udvikling vil kommunen fortsætte med at forbedre cykelforholdene og implementere konkrete initiativer, der gør det nemmere og mere attraktivt for børn og unge at vælge cyklen som transportmiddel

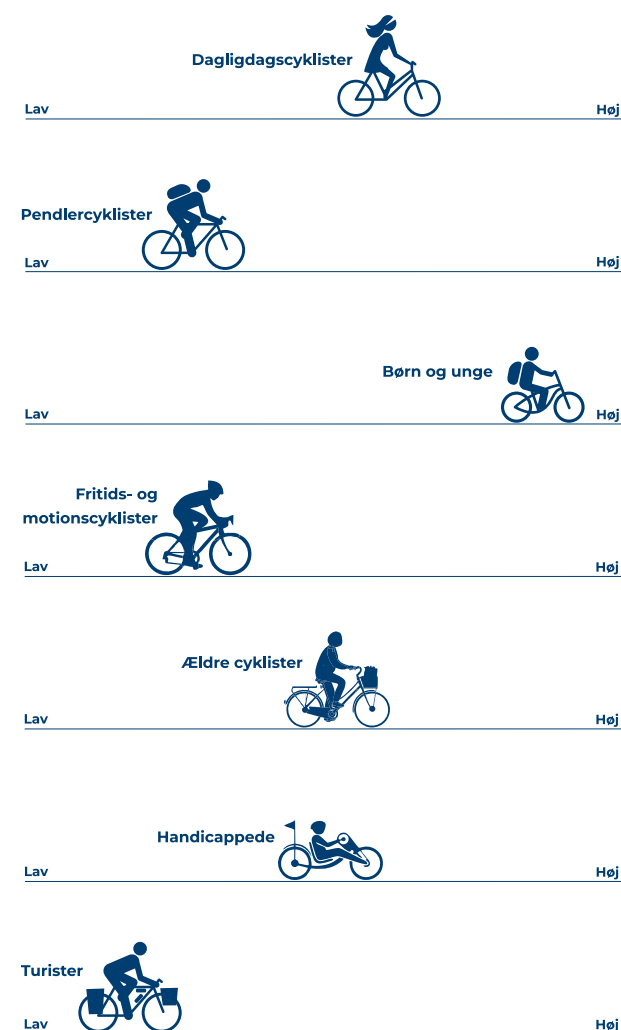
Eksempler på **kortsigtede** indsatser:

- Kortlægning af skoleveje (forbedringer/udbygninger)
- Forsøg med hjertezoner omkring udvalgte skoler
- Udarbejdelse af trafikpolitikker på skolerne
- Styrket samarbejde med skolerne omkring færdselsundervisning
- Kampagner rettet både indskoling, mellemtrin og udskoling
- Aktivering af cykellegebaner
- Kampagner rettet ungdomsuddannelser

Eksempler på **langsigtede** indsatser:

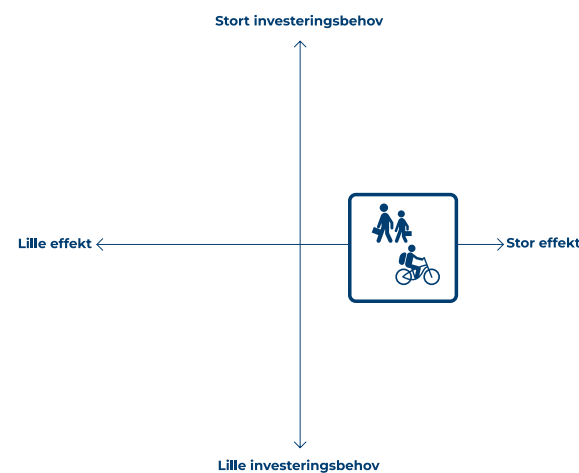
- Udbygning med cykelstianlæg
- Udbygning med cykelparkering på skoler og ungdomsuddannelser

Effekt på målgrupper

Generel effekt score

- flere cyklister kontra investeringsbehov

Ved at fokusere på kampagner, konkurrencer og mindre omkostningstunge forbedringer på skoleveje og ruter til ungdomsuddannelser kan der opnås en betydelig stigning i antallet af cyklister uden de store investeringer, som traditionelle stianlæg kræver.

Etablering af traditionelle stianlæg bør ses som en langsigtet strategi, mens de mindre, økonomiske tiltag kan skabe hurtige resultater og få flere til at vælge cyklen for færre midler.

HJERTEZONER - ET EKSEMPEL PÅ ET EFFEKTIVT TILTAG

En hjertezone omkring en skole er et afgrænset område, typisk inden for en radius af 300-500 meter fra skolens indgange, hvor adgangen i tidsrummet fra 07.30 til 8.15 begrænses for biltrafik for at skabe et sikkert og trygt miljø for børn, der går eller cykler til skole. I hjertezoner er typisk kun beboerkørsel tilladt.

Hjertezoner gør det mere attraktivt og sikkert for børn at vælge aktiv transport som gang og cykling, hvilket samtidig reducerer biltrafikken omkring skolerne og forbedrer den generelle trafiksikkerhed. Vejdirektoratet har tidligere givet støtte til etablering af hjertezoner flere steder i landet. Der er gode erfaringer med etablering af hjertezoner i flere af landets kommuner, og tiltaget har flere steder resulteret i flere børn, der går eller cykler til og fra skole.

TRYGGE OG SIKRE CYKELRUTER

Formål med indsatsen

Formålet med at sætte fokus på øget tryghed og sikkerhed for cyklister er at skabe bedre rammer for både nuværende og potentielle cyklister. Når cyklister føler sig trygge og sikre i trafikken, bliver cykling et mere attraktivt valg som transportmiddel. Øget tryghed spiller også en central rolle i at tiltrække nye brugergrupper, herunder børn, ældre og familier, som måske ellers fravælger cyklen.

Aabenraa Kommune har gennem mange år arbejdet målrettet på at forbedre trafikikkerheden for cyklister. Trods denne indsats er antallet af uheld fortsat for højt, og det kræver yderligere tiltag for at vende udviklingen.

Uhedsudvikling

I perioden 2019-2023 er 24 cyklister kommet til skade i trafikken i Aabenraa Kommune, heraf én dræbt og 15 alvorligt kvæstede.

Selvom uhedsudviklingen har været stigende, skal det ses i lyset af en generel stigning i antallet af cykelture i kommunen i samme periode.

Hvor sker ulykkerne?

Statistikken viser, at 55 % af cyklistulykkerne sker i byzoner, og at 66 % af disse sker i kryds – ofte som følge af krydsnings- eller svingningsuheld.

Aldersmæssigt rammes især ældre cyklister hårdt. 39 % af alle ulykker involverer personer over 66 år, mens 22 % sker blandt cyklister i alderen 51-65 år. Kun 7 % af ulykkerne involverer børn under 12 år.

De fleste ulykker (63 %) sker ved kollision med en personbil, mens kun 7 % er eneulykker – dog forventes mørketallet at være højt for eneulykker, der ofte ikke registreres.

Hastighedens betydning

Hastighed spiller en væsentlig rolle i alvorligheden af cyklistulykker. Ved hastigheder over 30 km/t stiger risikoen for alvorlige skader markant, og ved 50 km/t er der stor risiko for dødelige konsekvenser.

For at øge trafikikkerheden vil Aabenraa Kommune undersøge mulighederne for hastighedsreduktion i byzoner, især på strækninger med mange cyklister.

Brug af cykelhjel

Brugen af cykelhjel er stigende. Nationale tal fra 2023 viser, at ca. 8 ud af 10 skolebørn og 5 ud af 10 voksne cyklister bruger hjel. Selv om en hjel ikke kan forhindre ulykker, reducerer den risikoen for alvorlige skader.

Aabenraa Kommune vil fortsætte med at fremme brugen af cykelhjel gennem kampagner.

Fokus på cyklisternes eget ansvar

Cyklister har også et ansvar for deres egen sikkerhed. Nationale analyser viser, at høj fart, dårlig vedligeholdelse af cykler, alkohol og manglende opmærksomhed ofte bidrager til ulykker.

Aabenraa Kommune vil iværksætte oplysningskampagner for at hjælpe cyklister med at tage ansvar og forbedre deres sikkerhed i trafikken.

Ved en samlet indsats for hastighedsregulering, kampagner og bedre oplysning kan kommunen skabe et tryggere miljø for cyklister og reducere antallet af ulykker.

Ny trafikikkerhedsplan 2025

Aabenraa Kommune udarbejder en ny trafikikkerhedsplan, hvor der også kommer fokus på de aktive trafikanter og som vil blive koordineret med initiativerne i denne cykelhandlingsplan..

STRATEGI OG INDSATSER

Aabenraa Kommune vil arbejde målrettet på at forbedre både trafikikkerheden og trygheden for cyklister.

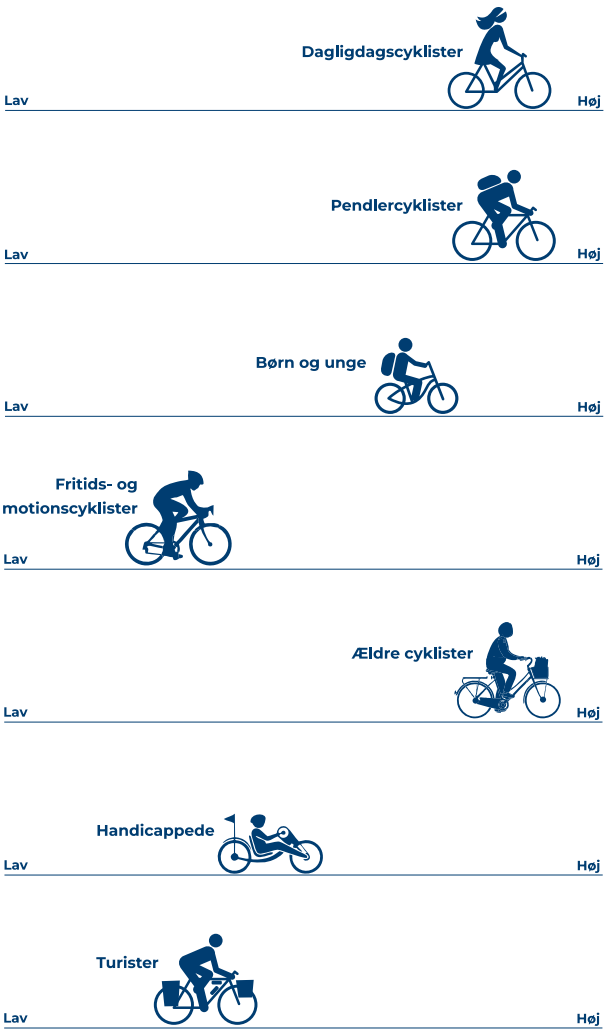
Eksempler på **kortsigtede** indsatser:

- Forbedring af trafikikkerheden i de mest ulykkesbelastede kryds og strækninger
- Systematisk trafikikkerhedsinspektion af alle kryds på hovedrutenettet
- Gennemførelse af kampagner omkring cyklisteres adfærd og uhedsrisici
- Forsøg med nye tiltag til forbedring af trafikikkerheden

Eksempler på **langsigtede** indsatser:

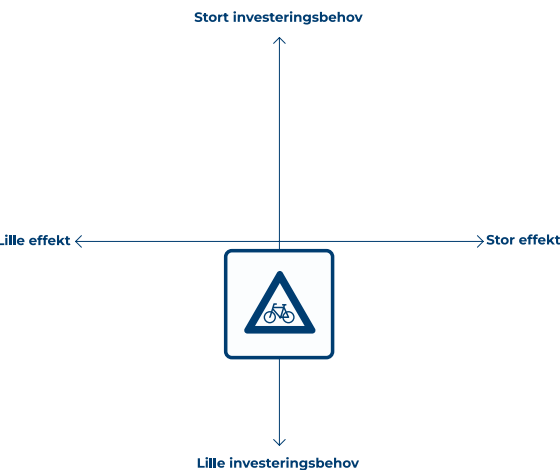
- Større krydsombygninger og etablering af cykelstier

Effekt på målgrupper

Generel effekt score

- flere cyklister kontra investeringsbehov

For at øge sikkerheden og trygheden for cyklister kan der på kort sigt iværksættes flere prisbillige tiltag, som hurtigt kan implementeres.

Kampagner, bedre afmærkning på veje og stier og tydeliggørelse af vigepligt samt generelle hastighedsbegrænsninger i områder med mange cyklister, såsom skoleveje og boligområder, kan øge sikkerheden for få midler.

Derudover kan beskæring af beplantning og forbedring af belysningen på cykelstier og veje skabe bedre oversigt og tryghed, især i de mørke timer.

ENSARTEDE DESIGNPRINCIPPER

Formål med indsatsen

Formålet med indsatsområdet er at sikre, at vejprojekter i Aabenraa Kommune designs med cykeltrafikken i tankerne på et niveau, der opfylder de politiske mål omkring fremme af cyklisme. Hovedgrebet er udviklingen af en designmanual for udførelsen af cykelfaciliteter i kommunen.

Designmanualen skal som det væsentligste sikre, at ny infrastruktur for cyklister anlægges ensartet, sikkert og trygt, samtidig med at den integreres med andre byrumsprioriteter.

Ambitionsniveau og eksisterende løsninger

Selvom der findes danske vejledende vejregler for udformning af cykelinfrastruktur, er formålet med

designmanualen at fastlægge et højere ambitionsniveau med øget fokus på cyklisternes fremkommelighed og sikkerhed.

I Aabenraa Kommune findes der mange forskellige udformninger af cykelfaciliteter, ofte uden tilstrækkelig hensyntagen til brugerne, som fx for smalle cykelstier og uklare vigepligtsforhold ved krydsninger.

Inklusion af alle aldre og cykeltyper

En god cykelkommune skal kunne imødekomme behovene hos alle cyklister, fra 8 til 80 år.

Når infrastrukturen fungerer for både de yngste og ældste, fungerer den som regel for alle.

Samtidig er der en stigende brug af ladcykler i Aabenraa Kommune, som eksempelvis kræver bredere stier end traditionelle cykler.

Hovedrutenettet skal derfor tage højde for denne udvikling ved at sikre tilstrækkelige stibredder. På strækninger med mange cyklister er bredere stier nødvendige, mens stier i landzonen kan være smallere, hvor trafikbelastningen er lav.

Designmanualen vil opstille principper, der tilgodeser behovene hos forskellige målgrupper af cyklister og understøtter inkluderende og fleksible løsninger.

Fjernelse af forhindringer og forbedret tilgængelighed

Forhindringer som stibomme, trappeanlæg og smalle passager skaber betydelige udfordringer for cyklister – især dem med ladcykler eller specialcykler.

Disse elementer kan reducere fremkommeligheden, medføre unødvendige stop og skabe frustration. Dårligt designede krydsninger og skarpe sving forværrer udfordringerne og kan føre til farlige situationer.

Designmanualen vil derfor opstille konkrete anbefalinger baseret på kørekurver og pladsbehov for forskellige cykeltyper og målgrupper.

Dette vil inkludere vejledning om kurveradier, passagebredder og andre nøgleparametre, der sikrer, at cykelfaciliteterne er tilgængelige og effektive for alle typer cykler og målgrupper.

STRATEGI OG INDSATSER

Aabenraa Kommune vil arbejde på at sikre et højt kvalitetsniveau for cyklister ved alle fremtidige vej- og stiprojekter.

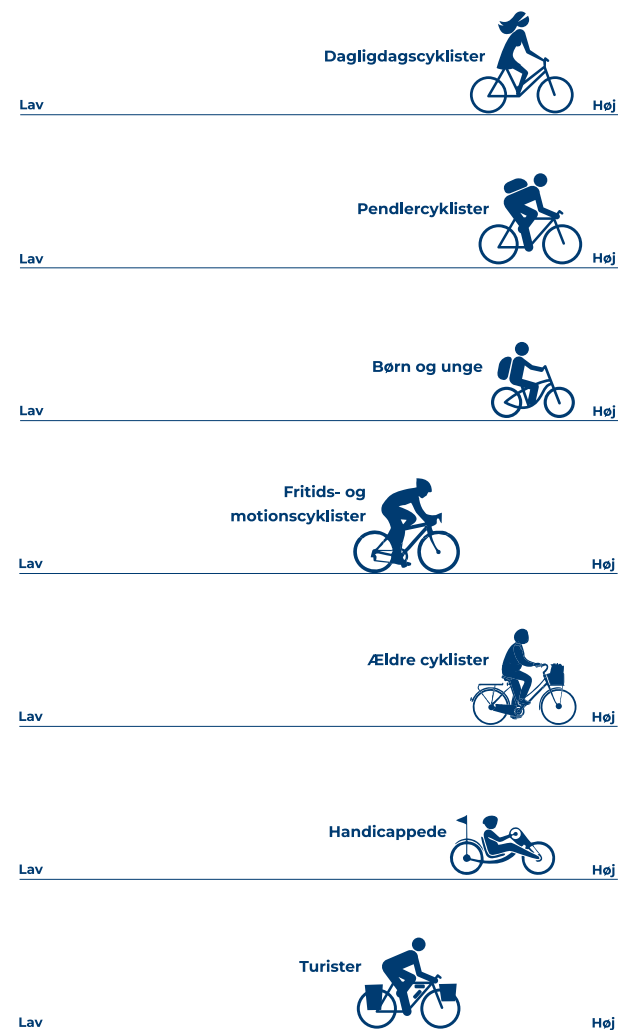
Eksempel på kortsigtet indsats:

- Der skal udarbejdes en designmanual for cyklistfaciliteter, som kan fungere som en praktisk vejledning for både kolleger og rådgivere. Manualen skal omsætte Aabenraa Kommunes cykelstrategi til konkrete og anvendelige retningslinjer, der kan bruges i forbindelse med projekter.

Eksempel på langsigtet indsats:

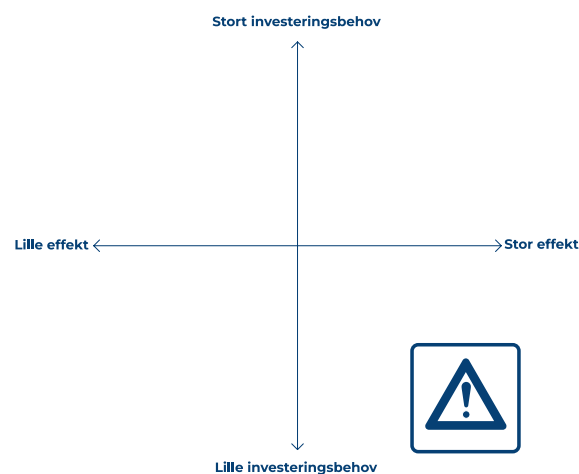
- Ombygning af eksisterende infrastruktur for cyklister i henhold til anbefalingerne i designmanualen.

Effekt på målgrupper

Generel effekt score

- flere cyklister kontra investeringsbehov

At udarbejde en designstandard for Aabenraa Kommune sikrer, at cyklisternes behov altid tænkes ind i alle vej- og stiprojekter. Med en relativt lille investering kan kommunen dermed fremme cyklismen i forbindelse med fremtidige anlægsprojekter.

Ensartede og gennemtænkte løsninger gør det både lettere og tryggere at være cyklist i kommunen.

Samtidig kan de tiltrække nye cyklister og motivere eksisterende cyklister til at fortsætte med at vælge cyklen som transportmiddel.

En eksisterende genvej for cyklister udenom det signalregulerede kryds udformet forkert - cyklister skal stå af cyklen for at krydse fortovet. Designmanualen skal sikre at sådanne løsninger udføres korrekt for fremtiden.

BEDRE FREMKOMMELIGHED PÅ CYKEL

Formål med indsatsen

Formålet med at sætte fokus på øget fremkommelighed for cyklister er at gøre cyklen til et mere effektivt og attraktivt transportvalg.

Ved at prioritere fremkommelighed, fx gennem etablering af direkte ruter, forbedrede kryds og prioritering af cykeltrafik i byens infrastruktur, kan cyklisternes rejsetid reduceres og gøre det lettere at komme hurtigt og sikkert frem.

Øget fremkommelighed skaber bedre tilgængelighed til vigtige destinationer som skoler, arbejdspladser, indkøbsmuligheder og rekreative områder, hvilket gør cyklen konkurrencedygtig med bilen.

Fokus på fremkommelighed er samtidig afgørende for at styrke pendlertrafikken og øge cyklingsens rolle i den daglige transport.

Etablering af god infrastruktur for cyklister

Et grundlæggende princip for god cykelinfrastruktur er, at cyklister aldrig skal tvinges af cyklen for at passere forhindringer som stibomme, trapper eller stejle ramper. Samtidig bør det være muligt og tilladt at cykle på hele vejnettet.

Selv et omfattende rutenet med cykelstier garanterer dog ikke altid, at det føles sammenhængende og fremkommeligt for brugerne. Faktorer som utrygge kryds og uhensigtsmæssige bomanlæg kan få ruten til

at virke utilgængelig og besværlig, hvilket kan afskrække potentielle brugere og reducere interessen for at vælge cyklen som transportmiddel.

Udfordringer i kryds og trafikerede områder

En af de største udfordringer for fremkommeligheden findes i større, signalregulerede og vigepligtsregulerede kryds.

Lange ventetider, uklare vigepligtsregler og komplekse trafikmønstre skaber ikke blot frustration, men kan også føre til utryghed og øget risiko for uheld. Disse kryds er særligt kritiske for cyklister, da de ofte fungerer som knudepunkter i rutenettet, hvor dårlig infrastruktur kan skabe betydelige barrierer.

Selvom der allerede er taget skridt i Aabenraa Kommune for at forbedre både sikkerheden og fremkommeligheden i flere kryds, er der fortsat betydelige mangler.

Hvis hele hovedrutenettet skal optimeres, kræver det en målrettet indsats for at gøre kryds og forbindelser mere sikre og tilgængelige.

Hvert enkelt tiltag, der forbedrer fremkommeligheden og forbinder dele af det eksisterende cykelnet, har en positiv effekt på cykeltrafikken. Når barrierer fjernes, og ruterne opleves som sammenhængende og lette at navigere, bliver cykling et mere attraktivt valg.

En systematisk indsats skal kortlægge de faktorer, der begrænser fremkommeligheden, og pege på konkrete forbedringstiltag.

Det kan for eksempel være udjævning af skarpe sving, optimering af krydsningsforhold og fjernelse af fysiske forhindringer, der hæmmer cyklisternes oplevelse.

STRATEGI OG INDSATSER

Aabenraa Kommune vil arbejde på at forbedre fremkommeligheden for cyklister.

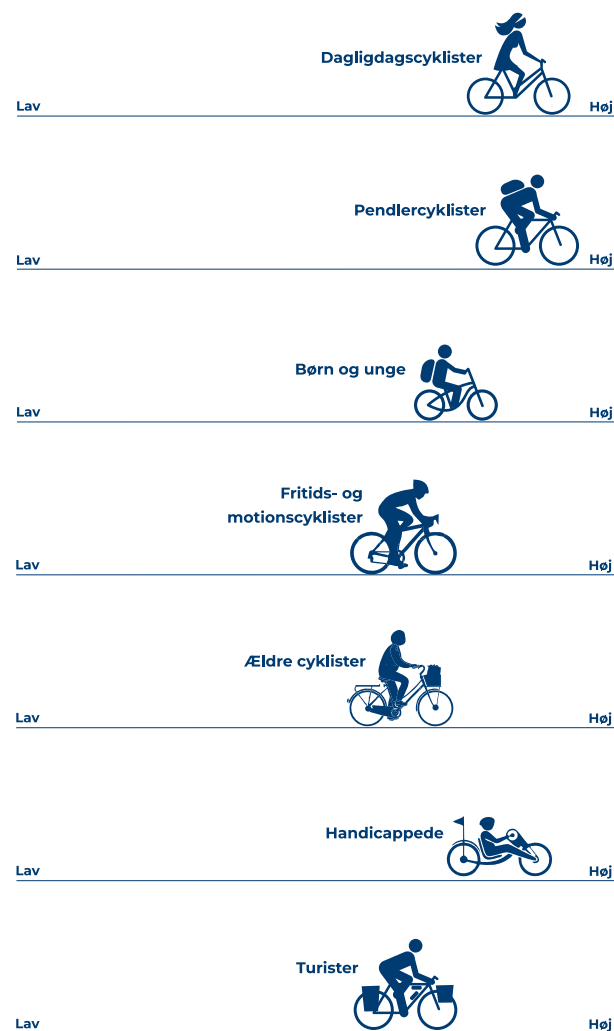
Eksempler på **kortsigtede** indsatser:

- Inspektion og kortlægning af barrierer på hovedrutenettet
- Prioritering af cyklister i signalanlæg
- Bedre registrering og anmeldelse for cyklister i kryds
- Etablering af cykelbokse i signalanlæg
- Vende vigepligt til fordel for cyklister i kryds
- Før-grønt for cyklister i signalanlæg
- Tillade højresving for rødt
- Højresvingsbaner udenom signalanlæg (shunts)
- Cykelstier udenom busholdepladser og T-kryds

Eksempler på **langsigtede** indsatser:

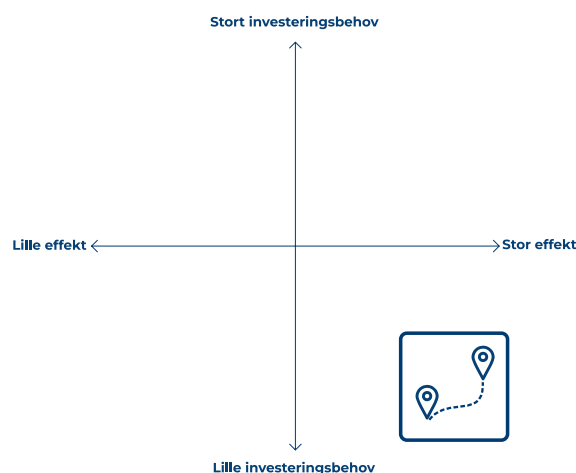
- Fremføre cykelstier i signalanlæg
- Etablering af niveaufrie krydsninger
- Udvide bredden af eksisterende cykelstier

Effekt på målgrupper

Generel effekt score

- flere cyklister kontra investeringsbehov

Med relativt små investeringer kan cykelrutenettet på kort sigt forbedres markant ved at fjerne barrierer som stibomme og prioritere cyklister i signalregulerede og vigepligtsregulerede kryds.

Disse tiltag kan hurtigt gøre rutenettet mere attraktivt og tiltrække flere cyklister, da det skaber en mere smidig og brugervenlig oplevelse.

På længere sigt – og med større økonomiske investeringer – kan der arbejdes på større forbedringer som etablering af niveaufrie krydsninger, der eliminerer konflikter mellem cyklister og biltrafik, samt udvidelse af eksisterende smalle cykelstier.

Disse langsigtede løsninger vil yderligere styrke cyklisternes sikkerhed og fremkommelighed og gøre cykling til et endnu mere attraktivt transportvalg.

En smutvej for cyklister, der er umulig at passere med en ladcykel, udgør en unødvendig barriere. Sådanne forhindringer skal kortlægges og fjernes for at sikre, at cykelruterne er tilgængelige for alle.

BEDRE SKILTNING OG VEJVISNING

Formål med indsatsen

Formålet med at sætte fokus på bedre skiltning og vejvisning af cykelruter er at gøre det nemt og overskueligt for cyklister at finde de bedste og mest sikre ruter.

God skiltning og tydelig vejvisning er afgørende for at skabe et brugervenligt cykelnetværk, hvor både lokale og besøgende cyklister kan navigere uden besvær.

Dette øger ikke kun fremkommeligheden, men også trygheden, da cyklister nemmere kan følge sikre og prioriterede ruter.

Effektiv skiltning hjælper desuden med at fremhæve kommunens rekreative muligheder og turistruter, hvilket kan bidrage til at tiltrække flere brugere og styrke kommunens profil som en cykelvenlig destination.

Aabenraa Kommunes vej- og stinet bør indrettes, så det bliver nemt og intuitivt at finde rundt som cyklist. Klar og præcis skiltning samt god vejvisning er afgørende for en sammenhængende og positiv cykeloplevelse, uanset om man cykler i byen, gennem det åbne land eller i naturskønne områder. Dette er vigtigt både for daglige ture og for rekreativ cykling.

Kommunens visitkort

Aabenraa er ideel til både cykeludflugter og daglige pendlerture for borgere og turister. De mange seværdigheder og oplevelser ligger tæt på hinanden, hvilket gør cyklen til et oplagt transportmiddel. Skiltede cykelruter fungerer som kommunens "visitkort" og sender et klart signal om, at cykling er en prioritet. God skiltning og vejvisning kan give nye cyklister en god oplevelse og potentielt ændre deres transportvaner i en mere bæredygtig retning.

Et overset potentiale i vejvisning

Aabenraa Kommune har et meget omfattende cykelstinet, hvor mange stier løber i eget tracé væk fra de trafikerede veje. Desværre mangler en stor del af disse stier skiltning – både i form af rutenavne og anvisninger til lokale mål som seværdigheder, skoler og arbejdspladser. Dette efterlader et stort uudnyttet potentiale for at forbedre cykeloplevelsen og synliggøre den eksisterende infrastruktur.

Ved at tilføje skiltning og vejvisning kan kommunen gøre cykling mere tilgængeligt og attraktivt for både nye og eksisterende brugere. Nye cyklister, der måske mangler kendskab til rutenettet, kan finde det overvældende at planlægge en tur på blot få kilometer. Ensartet skiltning, der binder stier, småveje og skovveje sammen til tydelige cykelruter, kan gøre det lettere for alle at finde vej.

Skiltede pendler- og rekreative ruter

En skiltet pendlercykelrute kan desuden sikre gode cykelforhold hele vejen, så cyklister undgår udfordringer som stejle ramper, trapper, bomanlæg og farlige krydsninger. Samtidig kan veldefinerede ruter gøre det lettere at planlægge daglige ture og inspirere flere til at vælge cyklen frem for bilen.

STRATEGI OG INDSATSER

Aabenraa Kommune vil arbejde for at gøre det nemmere og mere intuitivt at bevæge sig rundt i kommunen som cyklist.

Eksempler på **kortsigtede** indsatser:

- Udarbejdelse af en skilte- og ruteplan for Aabenraa Kommune
- Etablering af stivejvisning på udvalgte pendlerruter

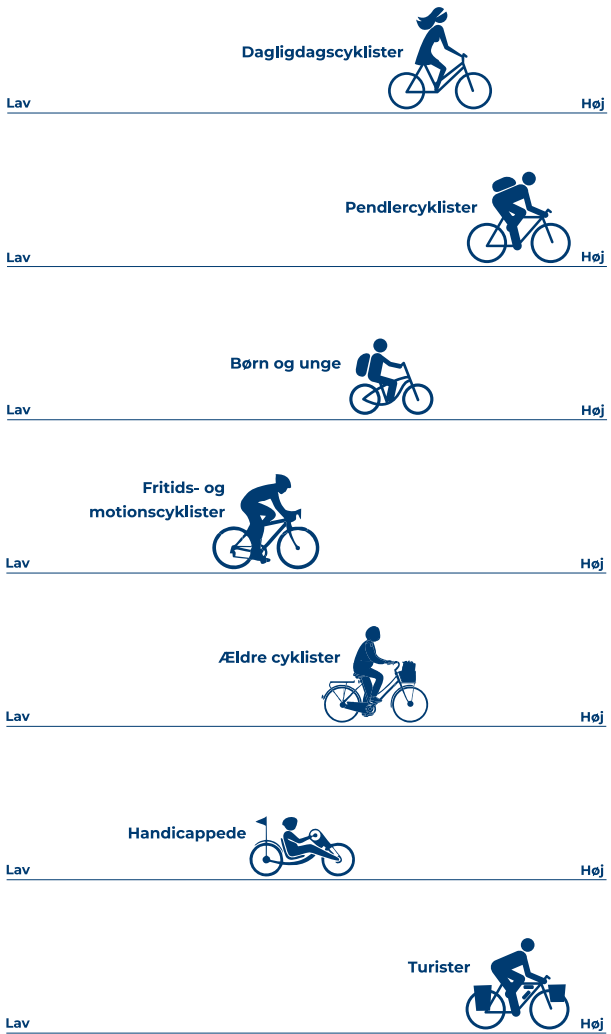
- Afmærkningsindsatser til tydeliggørelse af cyklisternes arealer i udvalgte byrum.

Eksempler på **langsigtede** indsatser:

- Etablering af skiltning og vejvisning på hele hovedrutenettet

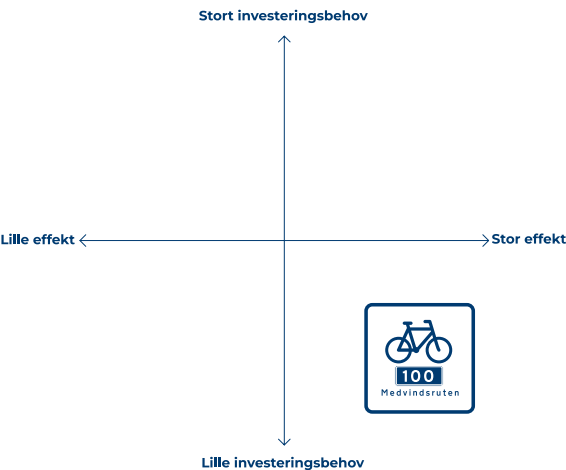
Ved at prioritere skiltning og vejvisning kan Aabenraa Kommune forbedre både oplevelsen og tilgængeligheden for cyklister. Det vil ikke kun øge tilfredsheden blandt eksisterende cyklister, men også tiltrække nye brugere.

Effekt på målgrupper

Generel effekt score

- flere cyklister kontra investeringsbehov

Implementering af skiltning og vejvisning for cyklister kræver en relativt lille investering sammenlignet med større anlægsarbejder som etablering af nye stier eller krydsninger.

Skiltning udnytter den eksisterende infrastruktur og synliggør cykelruter og destinationer, hvilket øger tilgængeligheden og brugervenligheden for både nye og erfarne cyklister. Samtidig kan skiltning hurtigt implementeres og give øjeblikkelige fordele, da det forbedrer orienteringen og gør det lettere at navigere sikkert og effektivt gennem kommunen.

Ved at opsætte vejvisning kan Aabenraa Kommune skabe en stor effekt i form af øget cykeltrafik og bedre cykeloplevelser med minimale omkostninger og kort implementeringstid.

Der findes mange gode cykelstier i Aabenraa Kommune men fælles for de fleste er at de ikke er skiltet sammenhængende.

FORBEDRET DRIFT OG VEDLIGEHOOLD

Formål med indsatsen

Formålet med at sætte fokus på bedre drift og vedligehold af cykelruter er at sikre, at cykelinfrastrukturen forbliver sikker, attraktiv og funktionel året rundt. Regelmæssig vedligeholdelse af cykelstier, herunder reparation af belægning, snerydning samt beskæring af beplantning, er afgørende for cyklisternes sikkerhed og komfort.

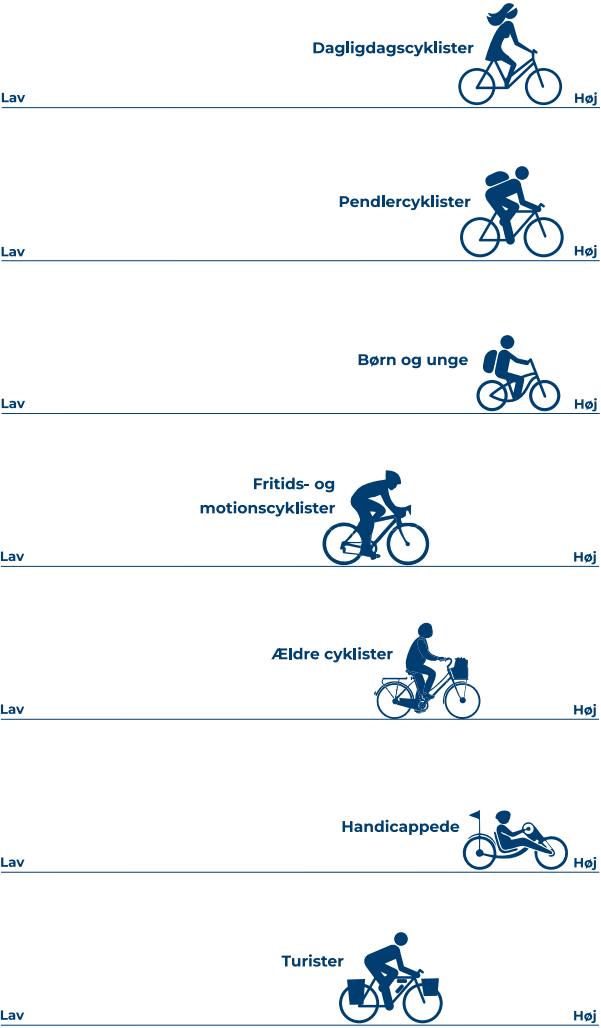
Dårligt vedligeholdte ruter kan afskrække både nuværende og potentielle cyklister, hvilket underminerer investeringerne i cykelinfrastruktur. Derudover bidrager en god driftsstandard til længere levetid for anlæggene og reducerer de langsigtede omkostninger.

Hvad siger brugerne?

Brugerundersøgelser viser, at kørekøkomfort er en af de højeste prioriteter for cyklister. Dårlige belægninger, huller, ujævnheder og manglende snerydning kan udgøre alvorlige risici og forringe cykeloplevelsen markant. For at skabe en sikker og komfortabel cykeloplevelse er løbende og omhyggelig vedligeholdelse af cykelstier afgørende.

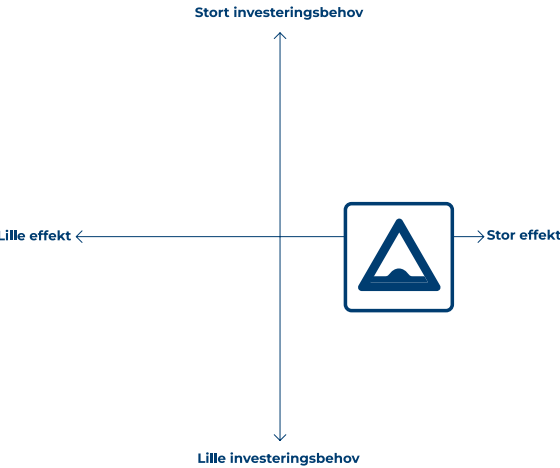
Indsatsen omfatter hurtig reparation af skader, regelmæssig evaluering af behovet for nye slidlag og effektive procedurer til at holde stierne fremkommelige, også under dårlige vejrforhold. Velplejede belægninger og effektiv snerydning er afgørende for, at cyklister kan bruge infrastrukturen året rundt.

Effekt på målgrupper

Generel effekt score

- flere cyklister kontra investeringsbehov

Implementering af bedre drift og vedligehold på cykelstier er en omkostningseffektiv måde at forbedre cyklisternes oplevelse og sikkerhed på.

Regelmæssig vedligeholdelse som snerydning, reparation af skader på belægningen og fjernelse af grus eller blade kræver en relativt lille investering sammenlignet med udgifterne til nyanlæg eller større renoveringsprojekter.

Med en målrettet indsats for løbende drift og vedligehold af hovedrutenettet kan der skabes en stor effekt for en relativt lav omkostning.

Cykelinspektør – en dedikeret indsats

Cykelstier bliver som regel vedligeholdt ud fra en beregnet levetid af stiernes belægning, hvilket ikke nødvendigvis afspejler stiernes reelle kvalitet for den enkelte cyklist. Eller på baggrund af konkrete borgerhenvendelser. Den bedste vurdering af cykelruternes reelle tilstand fås ved at gennemkøre nettet på cykel, og dette skal for fremtiden ligge til grund for prioriteringer af slidlagsarbejder og mindre reparationer.

Som en særlig indsats i relation til at tilbyde cyklisterne de bedst tænkelige forhold på kommunens vej- og stinettet uddannes der en cykelinspektør tilknyttet kommunens driftsafdeling.

Cykelinspektøren har til formål at gennemføre tilbagevendende inspektioner på cykel af vej- og stinettet for at kortlægge kvaliteten af blandt andet belægninger, registrere huller i stierne samt andre fremkommelighedsmæssige udfordringer, der skal udbedres.

Ved hjælp af en ny sensor, der kan monteres på cyklen, registreres jævnheden af alle stistrækninger på hovedrutenettet således at der kan dannes et overblik over stiernes tilstand og samtidigt udarbejdes en prioriteret liste over strækninger med behov for udbedringer.

Cykelstiinspektøren skal desuden føre det daglige tilsyn med afmærkning af vejarbejder og forskellige entreprenørers og håndværkeres råden over vejareal (uhensigtsmæssig placering af stilladser, containere og parkering ind over cykelstier m.m.)

Udover at indsamle værdifulde data skal inspektøren også fungere som kommunens ansigt udadtil på cykelområdet og bidrage til at skabe en endnu bedre dialog mellem borgerne og kommunen – og i kommunen internt.

Øget fokus på borgertips

Aabenraa Kommunes app "Borger tip" giver borgere mulighed for at rapportere problemer som huller i cykelstierne. Selvom appen er et værdifuldt værktøj, er den endnu ikke kendt af mange.

En særlig indsats skal derfor rettes mod at øge borgernes kendskab til appen og opmuntre dem til at bidrage med

STRATEGI OG INDSATSER

Aabenraa Kommune vil arbejde for at få afstemt vedligeholdelsen af hovedrutenettet med de eksisterende stiklasser, og generelt at få forbedret såvel tilsyn som drift og vedligeholdelse i henhold til den politiske prioritering af området.

Eksempler på **kortsigtede** indsatser:

- Udarbejdelse af nye retningslinier for hver af de 3 stiklasser, der skal forholde sig til kvantitative og kvalitative normer for:
 - tidsterminer for fornyelse af slidlag
 - renholdelse
 - vintervedligehold - herunder normer for hvornår og hvor stier skal være farbare
 - tidsterminer for besigtigelser og prioritering af vedligeholdelse
 - tilsyn med reetableringer efter ledningsarbejder m.m.
 - afmærkning af vejarbejder på stier

• Uddannelse af en cykelinspektør

• Gennemførelse af løbende cykelstiinspektioner af hovedrutenettet

Eksempler på **langsigtede** indsatser:

• Gennemgang af hovedrutenettet med henblik på at lokalisere strækninger med dårlig eller mangelfuld belysning

værdifulde indberetninger. Dette vil styrke samarbejdet mellem borgere og kommunen og sikre, at cykelstierne vedligeholdes effektivt og hurtigt.

Ujævne belægninger med mange reparationer giver cyklisterne en dårlig oplevelse.

BEDRE INTEGRATION MED KOLLEKTIV TRAFIK

Formål med indsatsen

Formålet med at sætte fokus på bedre integration mellem cyklen og den kollektive trafik er at skabe en sammenhængende og fleksibel transportløsning, der gør det nemmere for borgerne at kombinere cykling med busser og tog.

Ved at forbedre faciliteter som cykelparkering ved stationer, mulighed for at tage cyklen med i kollektiv trafik og sikre gode forbindelser mellem cykelruter og trafikknudepunkter, kan flere borgere tilskyndes til at vælge bæredygtige transportformer.

Denne integration reducerer afhængigheden af bilen og kan især være en fordel for pendlerne, der har behov for smidige skift mellem cykel og kollektiv transport.

Begrænsede muligheder i dag

Cyklens aktionsradius som transportmiddel er typisk begrænset til ture på op til 5-8 km, da længere distancer kan virke uoverskuelige for de fleste.

I Aabenraa Kommune er mulighederne for at kombinere cykel og kollektiv trafik i dag begrænsede og uorganiserede, især for pendlere fra omegnskommuner og afsidesliggende bysamfund og oplandsbyer. Dette begrænser cyklens potentiale som en del af længere rejser, der ellers kunne understøttes af kollektiv trafik.

Kombination af cykel og kollektiv trafik

Den mest oplagte kombination af transportformer er cykel og kollektiv trafik. For at styrke denne rejseform kan der fokuseres på at etablere overdækkede og sikre cykel-

parkeringsfaciliteter ved togstationer, busstoppesteder og andre trafikknudepunkter.

Desuden kan muligheden for at medbringe cykler i tog og busser – især i myldretiden – gøre det mere attraktivt at kombinere cykel og kollektiv transport.

Disse tiltag reducerer udfordringerne ved manglende dør-til-dør transport og gør det lettere at vælge en bæredygtig rejseform. Ved at udvide og forbedre cykelparkeringsmulighederne og informere brugerne om muligheden for at medtage cykler i den kollektive trafik kan Aabenraa Kommune skabe en mere sammenhængende og fleksibel infrastruktur.

Superstoppesteder på hovedrutenettet

Som en del af indsatsen for at kombinere cyklen med kollektiv trafik kan der etableres superstoppesteder ved udvalgte busstoppesteder på hovedrutenettet i Aabenraa Kommune.

Disse superstoppesteder skal fungere som knudepunkter med faciliteter, der gør skiftet mellem transportformer let og bekvemt. Superstoppestederne kan inkludere overdækkede cykelparkeringspladser, ladestationer til elcykler, servicezoner med værktøj til cykelreparation og realtidsinformation om busafgange.

Et attraktivt design og gode faciliteter kan gøre superstoppestederne til omdrejningspunkter for både cyklister og brugere af kollektiv trafik. Ved at placere superstoppesteder strategisk på centrale ruter styrkes forbindelsen mellem cykel og kollektiv trafik, hvilket vil tiltrække flere brugere til begge transportformer.

By- og pendlercykelordninger

I modsætning til flere andre danske kommuner, har Aabenraa Kommune endnu ikke etableret en by- og pendlercykelordning. Sådanne ordninger giver mulighed for at leje eksempelvis elcykler, der kan bruges til den sidste del af rejsen – eksempelvis fra Rødekro Station til Aabenraa Bymidte.

STRATEGI OG INDSATSER

Aabenraa Kommune vil forbedre mulighederne for kombinationsrejser, hvor cykel kan indgå som en del af rejsen.

Eksempler på **kortsigtede** indsatser:

- Udbygning med cykelparkering ved kollektive trafikknudepunkter
- Informationsindsats for cykelmedtagning i den kollektive trafik
- Etablering af 2-3 superstoppesteder langs hovedrutenettet i samarbejde med Sydtrafik

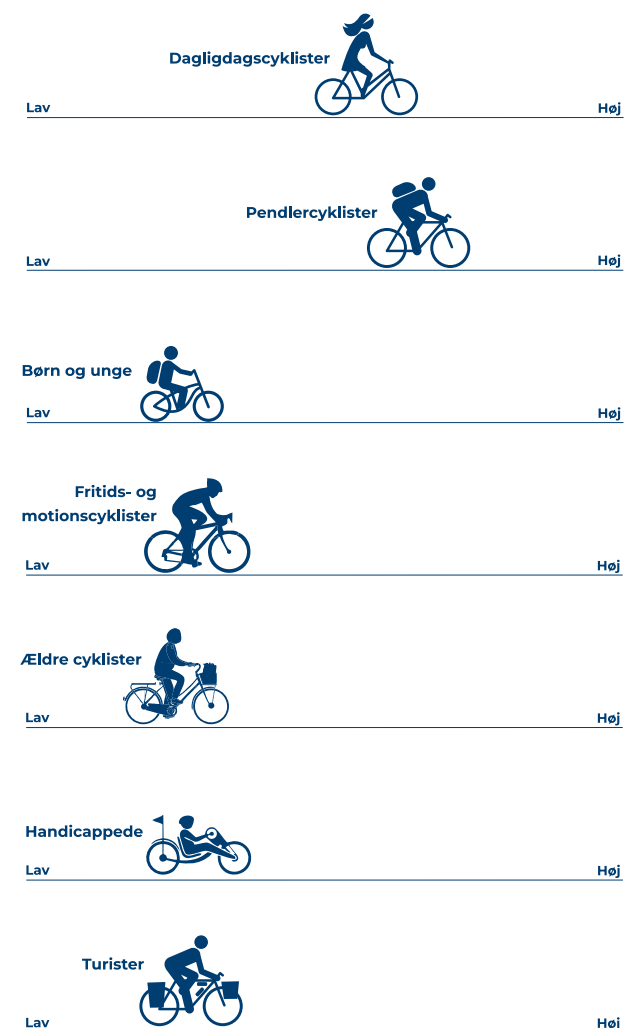
Eksempler på **langsigtede** indsatser:

- Udbredelse af et koncept for en by- og pendlercyklerordning i tilknytning til kollektive trafikknudepunkter
- Udbredelse af flere superstoppesteder

Placering af pendlercykler ved strategiske knudepunkter som togstationer, busstoppesteder og større arbejdspladser vil sikre nem adgang og øge brugen af den kollektive trafik.

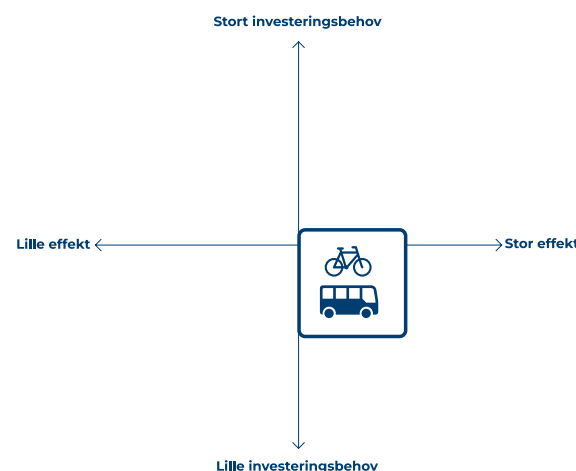
Ved at etablere en by- og pendlercykelordning kan Aabenraa Kommune positionere sig som en moderne, cykelvenlig kommune, der understøtter både lokal mobilitet og bæredygtige transportløsninger.

Effekt på målgrupper

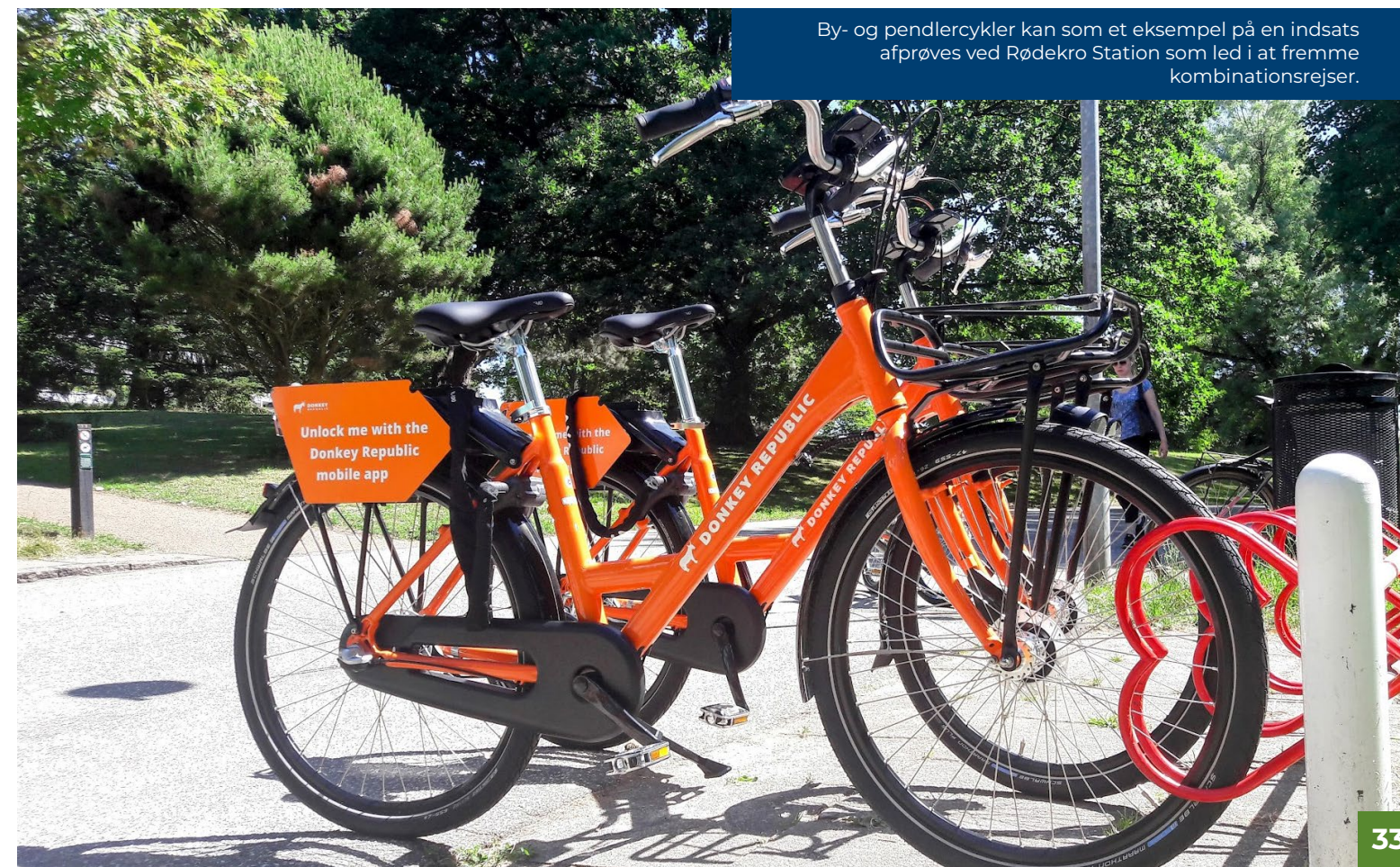
Generel effekt score

- flere cyklister kontra investeringsbehov

Implementering af tiltag, der forbedrer muligheden for kombinationsrejser mellem cykel og kollektiv trafik, er en relativt billig løsning med potentiale for at øge brugen af begge transportformer.

Forbedringer som sikre og overdækkede cykelparkeringsfaciliteter ved togstationer og busstoppesteder, bedre skiltning til cykelruter og kollektiv trafikknudepunkter, samt muligheden for at medbringe cykler i tog og busser kræver relativt små investeringer og kan implementeres relativt hurtigt.

By- og pendlercykler kan som et eksempel på en indsats afprøves ved Rødekro Station som led i at fremme kombinationsrejser.

BEDRE CYKELPARKERING

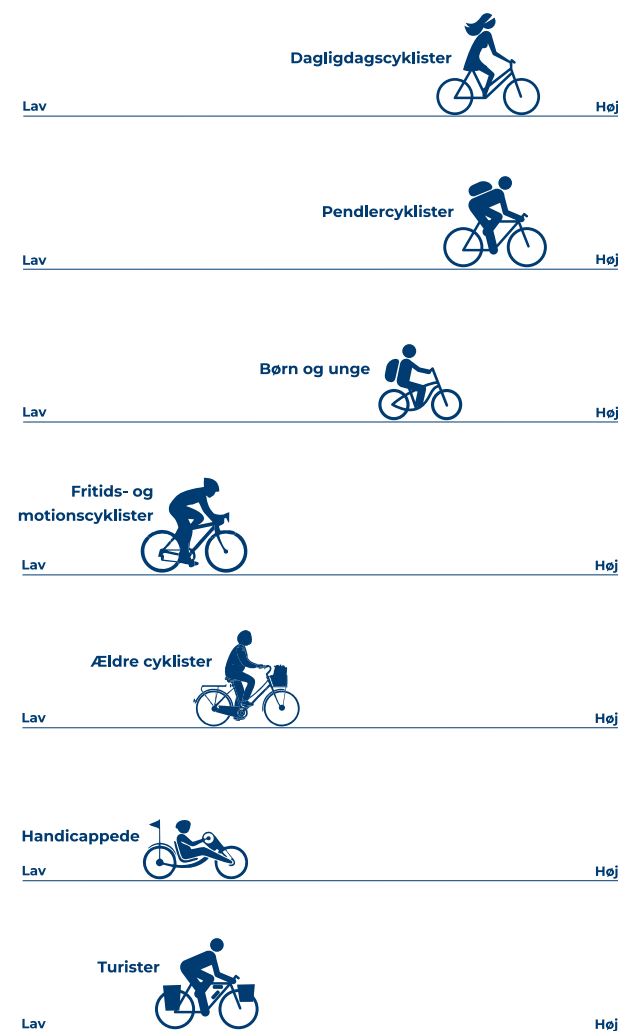
Formål med indsatsen

Formålet med at sætte fokus på bedre cykelparkering er at sikre, at cyklister har adgang til trygge, tilgængelige og praktiske parkeringsmuligheder ved alle væsentlige destinationer.

Effektiv cykelparkering, der er placeret tæt på skoler, arbejdspladser, indkøbscentre, offentlige institutioner og kollektiv trafik, gør det lettere og mere attraktivt at vælge cyklen som transportmiddel.

Kvaliteten af parkeringsfaciliteterne, herunder overdækning, belysning og sikkerhed mod tyveri, spiller også en afgørende rolle i at øge brugertilfredsheden og fremme cykling som en pålidelig transportform.

Effekt på målgrupper

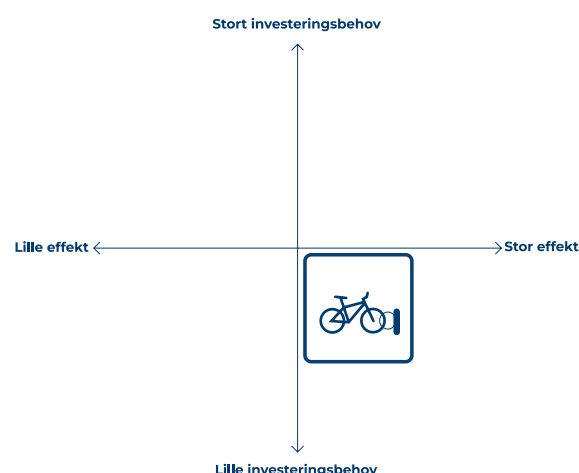
Planlægning af cykelparkering

Som en del af kommunens parkeringspolitik skal der indføres klare normer for anlæg af cykelparkering ved nybyggeri. Disse normer skal tage højde for bygningstypen og sikre, at cykelparkering bliver en integreret del af planlægningen.

På den måde kan parkeringsbehovene fastlægges tidligt i processen, og cykelparkering bliver en naturlig prioritet i ethvert projekt. Retningslinjerne udarbejdes med udgangspunkt i anbefalingerne fra Cykelparkeringshåndbogen 2023.

Generel effekt score

- flere cyklister kontra investeringsbehov

Tiltag som etablering af flere cykelstativer, overdækkede parkeringspladser og aflåselige faciliteter kræver relativt små investeringer sammenlignet med store infrastrukturprojekter som nye cykelstier.

Samtidig kan forbedret cykelparkering implementeres hurtigt og fleksibelt, da det ofte blot kræver tilpasninger på eksisterende arealer ved skoler, togstationer, busstoppesteder, bymidter og erhvervsområder.

Effektiv cykelparkering har en høj værdi i forhold til omkostningerne, da det løser praktiske problemer som tyveri og mangel på pladser, hvilket kan være afgørende for, om folk vælger cyklen.

Kortlægning af behov og eksisterende anlæg

For at kunne prioritere fremtidige investeringer i cykelparkeringsanlæg skal der udarbejdes en cykelparkeringsplan.

Denne plan skal kortlægge omfanget, behovet og kvaliteten af de eksisterende faciliteter. Særligt behovet for tyverisikre løsninger til ladcykler og elcykler skal vurderes, da disse cykeltyper bliver stadig mere udbredte og kræver ekstra beskyttelse.

Udformning og design

En designmanual for cykelparkeringsløsninger skal sikre ensartethed og kvalitet i valget af stativer, overdækning og andre faciliteter. Manualen skal tage højde for forskellige behov, herunder korttids- og langtidsparkering, så løsningerne passer til de forskellige typer brugere og lokationer.

Cykelparkering ved virksomheder

At etablere tilstrækkelig cykelparkering ved arbejdspladser er afgørende for at motivere medarbejdere og søgende til at vælge cyklen som transportmiddel. Gode cykelparkeringsfaciliteter, der er let tilgængelige, sikre og praktiske, gør det mere attraktivt og bekvemt at cykle til arbejde.

Aabenraa Kommune ønsker at gå foran som et godt eksempel ved at sikre, at kommunens egne arbejdspladser er udstyret med moderne og brugervenlige cykelparkeringsløsninger.

Derudover vil kommunen understøtte cyklisme yderligere ved at tilbyde faciliteter som omklædningsrum og badefaciliteter, så det bliver lettere for medarbejderne at kombinere cykling med en aktiv og fleksibel hverdag. Denne indsats skal inspirere andre virksomheder til at prioritere cykelparkering og skabe bedre vilkår for cyklister.

STRATEGI OG INDSATSER

Aabenraa Kommune vil øge antallet af cykelparkeringsmuligheder med en god udformning og placering.

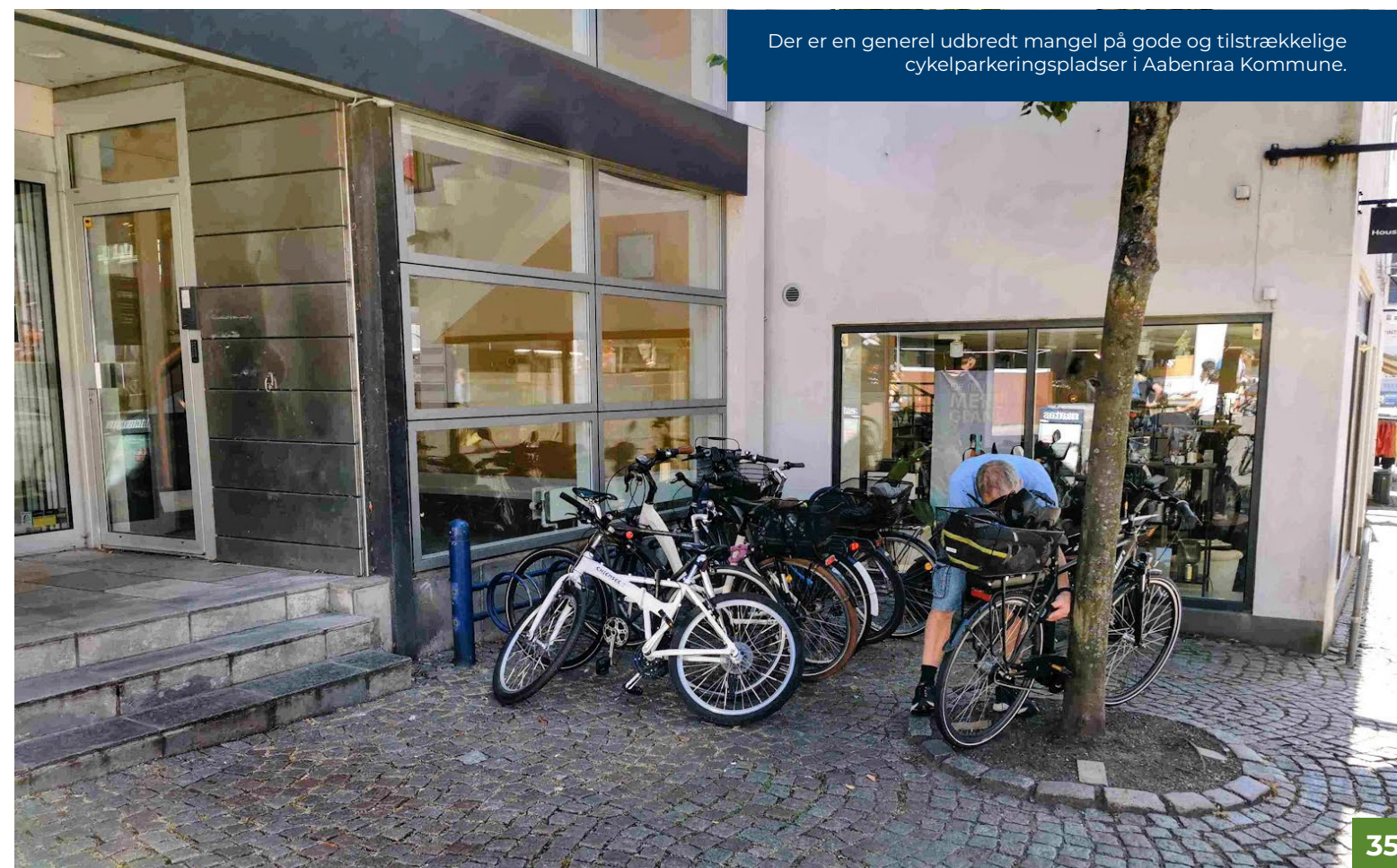
Eksempler på kortsigtede indsatser:

- Kortlægning af eksisterende cykelparkering
- Udarbejdelse af en designmanual for udformning af cykelparkeringsanlæg.
- Udarbejdelse af kommunale retningslinier for anlæg af cykelparkering i forbindelse med større ombygninger og nybyggeri.
- Generel udbygning ved idrætshaller, kultur og fritidsinstitutioner og mindre trafikknudepunkter m.m.
- Generel fokus på etablering af tyverisikrede cykelparkeringer
- Generel fokus på etablering af cykelparkering til elcykler og ladcykler
- Fokus på midlertidig cykelparkering ved større events
- Fokus på gode cykelparkeringsfaciliteter ved kommunale arbejdspladser - herunder gennemføre en certificeringsordning for cykelvenlige virksomheder.

Eksempler på langsigtede indsatser:

- Modernisering og opgradering af cykelparkering ved større kollektive trafikale knudepunkter

Der er en generel udbredt mangel på gode og tilstrækkelige cykelparkeringspladser i Aabenraa Kommune.

ATTRAKTIVE CYKELOPLEVELSER

Formål med indsatsen

Formålet med at sætte fokus på investeringer i rekreative cykeloplevelser er at fremme cykling som en attraktiv fritidsaktivitet og styrke kommunens rolle som en destination for natur- og friluftsoplevelser.

Ved at udvikle rekreative cykelruter, der forbinder naturskønne områder, kulturhistoriske seværdigheder og lokale attraktioner, kan kommunen skabe værdi for både borgere og turister. Disse investeringer understøtter samtidig sundhed og velvære ved at opmuntre til aktiv livsstil i naturskønne omgivelser.

Rekreative cykelruter bidrager også til den lokale økonomi ved at tiltrække besøgende, der kan skabe omsætning for lokale virksomheder.

Fremme af rekreativ cykling i Aabenraa Kommune

Aabenraa Kommune har et stort potentiale for at fremme rekreativ cykling, grundet de mange eksisterende attraktioner og naturskønne områder.

Med Hærvejen og National cykelrute 5 og 8 som centrale ruter er kommunen allerede en del af nogle af Danmarks mest populære destinationer, der tiltrækker både lokale og turister. Disse ruter, kombineret med smukke fjordlandskaber, historiske seværdigheder og spændende kulturoplevelser, gør Aabenraa Kommune til et oplagt mål for cykelentusiaster.

For at udnytte dette potentiale skal der arbejdes videre på at forbedre skiltning og vejvisning på de rekreative ruter, så cyklister nemt kan finde vej til de mange attraktioner.

Der skal også etableres flere hvile- og picnicområder langs ruterne, der giver cyklister mulighed for at nyde naturen og tage pauser undervejs.

Desuden er det oplagt at udvikle nye tematiske cykelruter, der forbinder lokale attraktioner som historiske steder og lokale specialiteter, og dermed gøre oplevelsen endnu mere interessant.

Ved at markedsføre kommunens ruter og faciliteter, både lokalt og internationalt, kan Aabenraa positionere sig som en cykelturisme destination for rekreative turister og samtidig opfordre lokale borgere til at udforske området på cykel.

En stærk indsats for at fremme rekreativ cykling kan ikke kun styrke den lokale økonomi, men også understøtte bæredygtig turisme og sundhed.

Udrulning af rekreativ knudepunktsskiltning i Aabenraa Kommune

For at styrke den rekreative cykling yderligere skal Aabenraa Kommune implementere et knudepunktsskiltningssystem, der binder kommunens cykelruter og attraktioner bedre sammen.

Knudepunktsskiltning, som er kendt fra flere europæiske lande, gør det nemt for cyklister at planlægge og navigere på deres ruter ved hjælp af et nummerbaseret system, hvor man blot følger numrene mellem knudepunkterne.

Et sådant system kan gøre det lettere for både turister og lokale at udforske kommunens natur, kultur og historie på cykel. Knudepunktsskiltning kan placeres strategisk ved centrale attraktioner som Hærvejen (N3), Østkystruten (N5), Østersøruten (N8) og langs med Lillebælt, Aabenraa og Flensborg Fjord samt lokale naturperler som Løjtland, Genner Bugt, Hostrup sø, Å-landet og Frøslev Plantage.

Derudover kan det koble bymidte med lokale spisesteder

STRATEGI OG INDSATSER

Aabenraa Kommune ønsker at styrke den rekreative cykling og tiltrække endnu mere cykelturisme til kommunen.

Eksempler på kortsigtede indsatser:

- Markedsføring og skiltning af rekreative ruter med særlig fokus på Hærvejen (N3), Østkystruten (N5) og Østersøruten (N8)
- Etablering af flere pausesteder med overdækning
- Opsætning af ladestandere til elcykler på udvalgte lokaliteter
- Markedsføring af kommunen som Sønderjyllands cykelturisme destination nummer 1

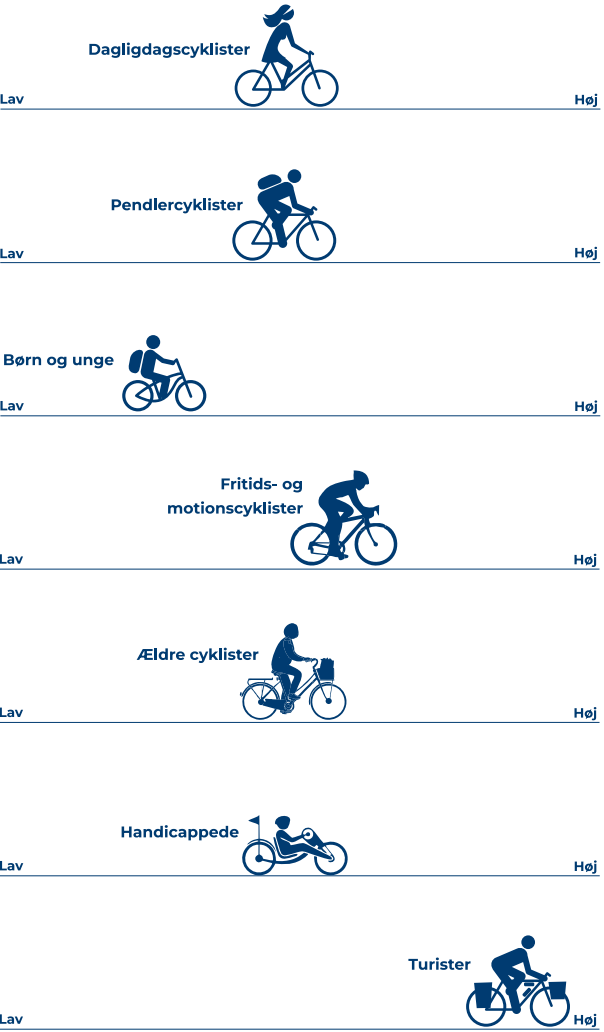
Eksempler på langsigtede indsatser:

- Koordinering med rekreative ruter syd for grænsen
- Realisering af et knudepunktsnetværk for hele kommunen
- Koordinering af knudepunktsnetværk med de øvrige Sønderjyske Kommuner

og overnatningsmuligheder, hvilket vil styrke både den rekreative oplevelse og det lokale erhvervsliv.

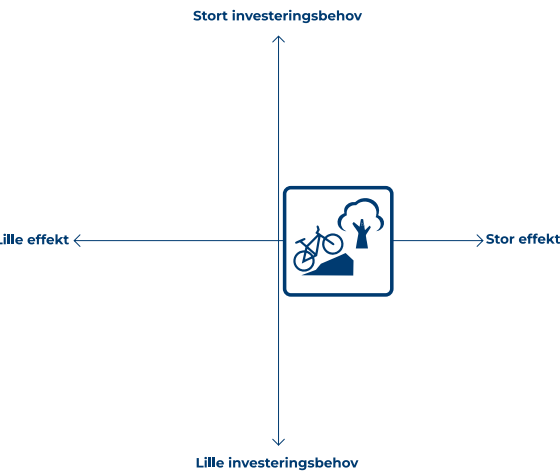
Med tydelig information og kortmateriale ved knudepunkterne kan cyklister nemt skræddersy deres ture og opdage nye dele af kommunen.

Effekt på målgrupper

Generel effekt score

- flere cyklister kontra investeringsbehov

Tiltag, der forbedrer mulighederne for cykelturisme, kræver relativt små investeringer for at skabe stor effekt, fordi de ofte bygger videre på eksisterende infrastruktur.

For eksempel kan forbedret skiltning, etablering af pausesteder og cykelvenlige faciliteter som ladestationer og cykelstativer gøre en stor forskel for turisters oplevelse uden at kræve omfattende anlægsarbejder.

Desuden kan markedsføringsinitiativer, som udvikling af tematiske cykelkort, digitale guider og samarbejde med lokale turismeaktører, øge opmærksomheden på Aabenraa Kommune som en cykeldestination til en lav omkostning.

Tiltagene bidrager til at tiltrække flere besøgende, hvilket styrker den lokale økonomi gennem øget omsætning hos caféer, hoteller og attraktioner, uden at kræve store initialinvesteringer.

INFORMATION, SAMARBEJDER OG EVENTS

Formål med indsatsen

Formålet med at sætte fokus på information, samarbejder og events er at skabe opmærksomhed omkring cyklens mange fordele og motivere flere borgere til at vælge cyklen som transportmiddel.

Gennem målrettede informationskampagner kan kommunen udbrede kendskabet til eksisterende cykelinfrastruktur, nye initiativer og rekreative muligheder. Samtidig kan events som cykeldage, skolekampagner og motionsløb skabe begejstring og engagement omkring cykling på tværs af aldersgrupper.

Disse aktiviteter understøtter en positiv cykeltkultur og bidrager til at ændre transportvaner ved at gøre cyklen til en synlig og naturlig del af hverdagen.

Adfærd

Erfaringen viser, at anlæg af flere cykelstier ikke alene får flere til at cykle. Information, dialog og adfærdskampagner er mindst lige så vigtigt i arbejdet med at ændre borgernes transportvaner - så de eksempelvis lader bilen stå og i stedet tager cyklen.

Aabenraa Kommune ønsker at styrke borgernes kendskab til de eksisterende og kommende tilbud for cyklister.

Gennem en række målrettede kampagner vil kommunen fremme brugen af cyklen som det foretrukne transportmiddel og skabe opmærksomhed om cyklens fordele.

Markedsføring som en cyklistvenlig kommune

Aabenraa kan med fordel brandes som en "cyklistvenlig

kommune" – et sted, hvor selv de små detaljer gør en stor forskel for cyklister. Dette indebærer initiativer som forbedrede cykelparkeringsfaciliteter, rene og jævne cykelstier, og kreative kampagner eller events, hvor borgerne belønnes for at vælge cyklen. Eksempler på belønninger kan være cykelhjelm, cykeltøj eller en morgenbolle på vej til arbejde.

Denne markedsføring skaber en positiv opfattelse af kommunen, hvor selv mindre forbedringer bliver bemærket og værdsat af både cyklister og andre trafikanter. Initiativer som cykelbarometre, luftpumper og drikkefontæner kan forstærke indtrykket af, at Aabenraa Kommune er et sted, hvor cyklister bliver prioriteret.

Styrket kommunikation og digital tilgængelighed

Den løbende information omkring kommunens tilbud til cyklister skal forstærkes, og der skal etableres en hjemmeside omkring cykeltrafik på kommunens webplatform.

Med hjemmesiden som udgangspunkt skal det sikres, at nuværende og potentielle cyklister får kendskab til de gode cyklistforhold, som Kommunen allerede tilbyder i dag, men også sikre kendskab til nye fremtidige tiltag. Hjemmesiden skal endvidere suppleres med en interaktiv ruteplanlægger for cyklister, ligesom en opdateret udgave af kommunens stikort skal være tilgængelig.

Stikortet kan med fordel udbygges med placeringen af cykelparkering, cykelhandlere m.m.

Hjemmesiden kan udbygges med mulighed for direkte dialog brugerne imellem og indsatsen kan suppleres med en SOME strategi.

Ved at styrke både de fysiske faciliteter og kommunikationen omkring dem kan Aabenraa Kommune cementere sin position som en cyklistvenlig kommune og gøre det endnu mere attraktivt at vælge cyklen som transportmiddel.

Øget dialog

Dialogen med kommunens borgere omkring fremme af cyklisme skal styrkes. Der foreslås oprettet et "hjælpehold" af eksisterende cyklister, der dagligt benytter

STRATEGI OG INDSATSER

Aabenraa Kommune vil gøre en indsats for fortsat markedsføring af borgernes kendskab til cykelforholdene i kommunen.

Eksempler på kortsigtede indsatser:

- Styrkelse af hjemmeside og udarbejdelse af stikort
- Gennemførelse af en række kampagner og events for cykel-fremme målrettet flere forskellige brugere.
- Udlån af specialcykler via et "Cykelbibliotek"
- Fremme af cykling internt i kommunen
- Kørekort til elcykel - samarbejde med cykelhandlere

Eksempler på langsigtede indsatser:

- Samarbejde med virksomheder, hoteller og foreninger omkring cykelfremme

kommunens stinet og derved kan bidrage med værdifuld viden omkring forskellige problemstillinger - huller i stinettet, manglende ramper m.m.

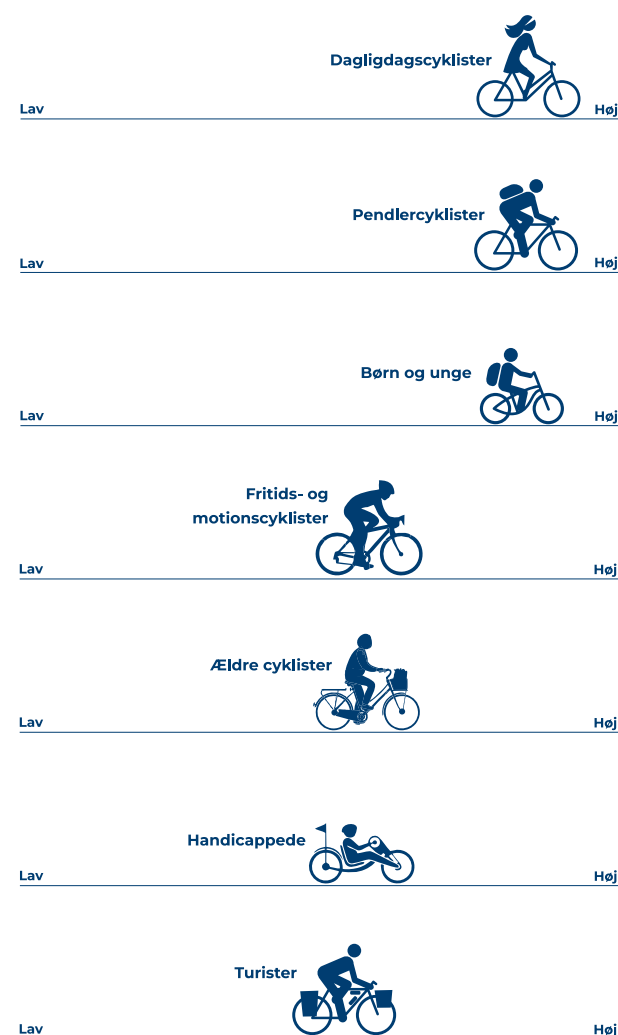
Udlån af elcykler og specialcykler

Etablering af et cykelbibliotek, hvor borgere kan låne elcykler og andre specialcykler som ladcykler eller handi-capvenlige cykler, kan være en effektiv kampagneindsats for at fremme cyklisme.

Ordningen giver borgerne mulighed for at afprøve forskellige typer cykler og opleve deres fordele, især til længere pendlerafstande eller som erstatning for bilen i hverdagen.

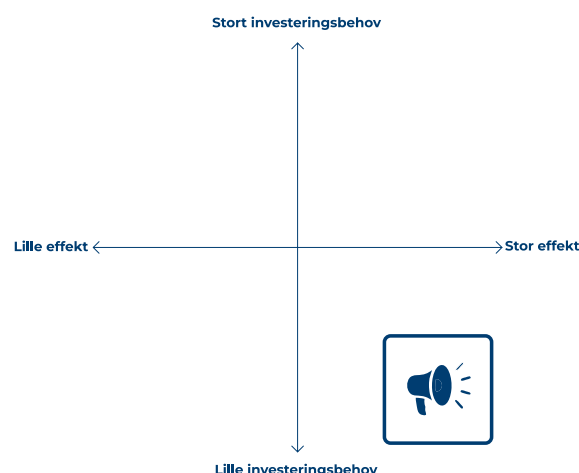
Konceptet gøres mobilt så det kan komme ud til alle byer og oplandsbyer i Kommunen.

Effekt på målgrupper

Generel effekt score

- flere cyklister kontra investeringsbehov

Investering i kampagner, information og events for at fremme cyklisme er en omkostningseffektiv måde at skabe store adfærdændringer på og få flere til at cykle.

Kampagner, der eksempelvis fremhæver cyklens sundhedsmæssige og miljømæssige fordele, eller som guider borgere til at bruge eksisterende cykelinfrastruktur, kan nå mange mennesker med en begrænset økonomisk indsats og med et kort aftræk.

På den lidt længere bane kan der afholdes årligt tilbagevendende Cykelfestivaler med fokus på cykling som kultur og transportmiddel. Festivalerne kan inkludere cykelløb, udstillinger af nye cykelteknologier, workshops om sikkerhed og sjove aktiviteter for børn.

LØBENDE EVALUERING OG TILPASNING

Aabenraa Kommune vil gennem en løbende proces med dataindsamling og evaluering sikre, at cykelhandlingsplanen konstant tilpasses og justeres for at opfylde målet om at fremme cykling som en sikker, bekvem og bæredygtig transportform for alle borgere.

Systematisk overvågning

Overvågning er afgørende for at måle planens succes og identificere behov for forbedringer. Dette indebærer en systematisk indsamling af data, herunder:

- Tællinger af cyklister på forskellige strækninger for at overvåge udviklingen i cykeltrafikken.
- Tilstandsanalyser af cykelstier og faciliteter for at sikre, at infrastrukturen opretholder høj kvalitet.
- Feedback fra borgerne om deres oplevelser med cykling i kommunen.
- Uheldsanalyser for at identificere og afhjælpe sikkerhedsproblemer.
- Brugerundersøgelser for at forstå behov og ønsker hos cyklisterne.

Benchmarking med andre kommuner

Ved at benchmarke med andre kommuner kan Aabenraa Kommune lære af de mest effektive strategier og løsninger inden for cykelfremme.

Denne tilgang sparer tid og ressourcer ved at undgå at genopfinde eksisterende løsninger og gør det muligt at fokusere indsatsen på de områder, der har størst potentiale for forbedring. Sammenligninger med andre kommuners resultater kan også inspirere til nye initiativer og hjælpe med at prioritere strategiens fokusområder.

Involvering af interessenter

For at sikre, at strategien afspejler forskellige perspektiver og

STRATEGI OG INDSATSER

Aabenraa Kommune vil gøre en indsats for at evaluere de tiltag, der igangsættes med denne cykelhandlingsplan

Eksempler på indsatser:

- Udarbejdelse og igangsætning af et systematisk tælleprogram for cyklister til brug for udarbejdelse af et cykelindeks for kommunen.
- Deltagelse i det Nationale Cykelregnskab, der gennemføres hvert 2. år blandt ca. 50 kommuner i Danmark.
- Opsætning af cykelbarometre som faste tællestationer for cykeltrafikken.

behov, vil kommunen løbende inddrage borgere, cykelorganisationer og lokale virksomheder i evalueringsprocessen.

Denne dialog styrker både ejerskab og engagement omkring cykelhandlingsplanen og sikrer, at løsningerne tilgodeser alle relevante grupper i kommunen.

Cykelbarometre kan benyttes som faste tællestationer og som et synligt kampagnelement i byrummet.

REALISERING OG INVESTERINGSBEHOV

En køreplan for fremtidige projekter

Cykelhandlingsplanen fungerer som en overordnet køreplan for realiseringen af fremtidige cykelprojekter i Aabenraa Kommune. Planen identificerer de vigtigste indsatsområder og problemstillinger, men går ikke i detaljer med konkrete løsninger. I stedet skaber den et strategisk grundlag, der guider arbejdet mod at forbedre cykelforholdene i kommunen.

Planens realisering afhænger af politiske prioriteringer og finansieres gennem flere kilder, herunder kommunens cykelstipulje, statslige puljemidler og årlige bevillinger til trafiksikkerhed, drift og vedligehold.

En tæt koordinering med kommunens øvrige planlægning, såsom kommune- og lokalplaner, bygge- og anlægsprojekter samt generelle driftsforbedringer, skal sikre sammenhæng mellem handlingsplanens initiativer og hovedrutenettet.

Prioriteringsprincipper

Indsatserne prioriteres generelt ud fra, hvor cyklistpotentialet vurderes at være størst, eller hvor der allerede er mange cyklister.

Målet er eksempelvis at skabe mest mulig sammenhæng i hovedrutenettet inden for de midler, der bevilges. Dette prioriteringsprincip sikrer, at ressourcerne anvendes der, hvor de kan skabe størst effekt og bidrage til at forbedre cykelforholdene for flest muligt.

Investeringsbehov

For at realisere hele Cykelhandlingsplanen kræves betydelige investeringer i cykeltrafikken.

Ambitionsniveauet afhænger af, hvilke bevillinger Byrådet kan afsætte over de kommende år. Disse bevillinger kan suppleres med statslige puljemidler, der støtter specifikke indsatser, samt årlige midler til trafiksikkerhed,

drift, vedligeholdelse og sikring af skoleveje. Disse ressourcer vil i varierende grad bidrage til at gennemføre handlingsplanens delprojekter.

Cyklistpakken - en målrettet indsats på kort sigt

Da hele Cykelhandlingsplanen skal realiseres over en længere årrække, er der som bilag udarbejdet en "Cyklistpakke," der fokuserer på en række prioriterede projekter med stor effekt.

Cyklistpakken fremgår af Bilag 3.

Cyklistpakken repræsenterer en markant indsats for at fremme cykeltrafikken i Aabenraa Kommune og opfylde de opstillede mål. Den samlede Cyklistpakke omfatter projekter for ca. 60 millioner kroner og adresserer de tiltag, der vurderes at have størst effekt målt i flere cyklister pr. investeret krone.

Borgerinddragelsen har peget på forbedret drift og vedligeholdelse som ét af de vigtigste tiltag for at forbedre forholdene for cyklister. Dette område er derfor prioriteret højt i Cyklistpakken.

Pakken fungerer som et overordnet prioriteringsgrundlag, der kan tilpasses, når der afsættes flere midler til cykelfremme. Projekterne er præsenteret i vilkårlig rækkefølge og afspejler ikke en decideret prioritering.

Det videre arbejde

Cyklistpakken indeholder en række projekter og initiativer, der skal udvikles til konkrete projekter med tilhørende beslutningsgrundlag.

Disse projekter skal efterfølgende forelægges Udvalget for Plan, Teknik og Landdistrikter for endelig godkendelse. Først når projekterne er godkendt, og de nødvendige midler er bevilget, kan de føres ud i livet.

